

A foglalkoztatás és a munkanélküliség regionális különbségei, 2009

Tartalom

Bevezetés	2
Összefoglaló	3
1. A népesség gazdasági aktivitása.....	6
2. A foglalkoztatottak száma, strukturális jellemzői.....	8
2.1. A foglalkoztatottak száma, aránya	8
2.2. A foglalkoztatottak összetétele.....	9
2.2.1. Nemek szerinti struktúra	9
2.2.2. Korcsoportos szerkezet	10
2.2.3. Iskolai végzettség szerinti összetétel.....	11
2.2.4. Gazdasági ágak és a foglalkoztatás jellege szerinti összetétel.....	12
3. A munkanélküliség mérete, a munkanélküliek jellemzői.....	14
3.1. A munkanélküliek száma, a munkanélküliségi ráta alakulása....	14
3.2. A munkanélküliek jellemzői	15
4. Az állami munkaközvetítőkből nyilvántartott álláskeresők	19
4.1. A nyilvántartott álláskeresők száma és összetétele	19
4.2. Munkanélküli-ellátások, foglalkoztatást elősegítő eszközök	27
5. Az alkalmazásban állók száma és keresete	31
5.1. Az alkalmazásban állók száma és ágazati összetétele.....	31
5.2. Az alkalmazásban állók keresete	33
Táblázatok	37
Megjegyzések	
Jelmagyarázat	
Módszertan	
Elérhetőségek	

Bevezetés

A 2008 második félévétől kezdődő és 2009-ben általánossá váló gazdasági válság közvetlen társadalmi hatásai közül a foglalkoztatás szűkülése és ezzel párhuzamosan a munkanélküliek számának ugrásszerű növekedése volt az egyik legsúlyosabb következmény. A munkaerőpiacot érintő recesszió az ország társadalmi és gazdasági fejlettség tekintetében különböző régióit eltérő intenzitással sújtotta.

Elemzésünkben a foglalkoztatás és a munkanélküliség régióenkénti különbségeit a 2009. év adatai alapján vizsgáljuk, többféle adatforrás felhasználásával.

A gazdasági aktivitásra, foglalkoztatásra, munkanélküliségre vonatkozó adatok a KSH rendszeres, reprezentatív adatgyűjtéséből, a magánháztartásokra kiterjedő lakossági munkaerő-felmérésből származnak. A munkaerő-felmérés a 15–74 éves személyek gazdasági aktivitásáról nyújt átfogó képet, módszertani egyezőségével biztosítva az adatok nemzetközi összehasonlíthatóságát is.

A munkanélküliséget más aspektusból is vizsgáljuk, a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal regisztrációjában szereplő adatokra támaszkodva. Ezek alapján mutatjuk be az állami munka-közvetítőkben nyilvántartott álláskeresőket jellemzőit.

A foglalkoztatottak szűkebb csoportját, az alkalmazásban állókat és keresetüket tárgyaló fejezet a KSH évközi intézményi adatgyűjtésén, a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások és létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek, valamint a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatain alapul. Az intézményi adatgyűjtés ugyanis lehetőséget kínál a foglalkoztatottak struktúrájának részletes bemutatására, a kereseti különbségek elemzésére.

Magyarországon 2009-ben a 15–74 éves népességben belül a foglalkoztatottak aránya régiók szerint széles sávban, 43 és 55% között szóródott, miközben a munkanélküliségi ráta a szélsőértékek tekintetében (6,6, illetve 15,2%) több mint kétszeres eltérést mutatott.

A foglalkoztatásban meglévő igen jelentős térségi különbségek önmagukban is indokolják a téma vizsgálatát, ami különösen aktuális a munkanélküliség méretének jelentős növekedése mellett.

A témához kapcsolódóan a munkaerő-piaci folyamatokat a válság kezdetétől, a 2009. évközi változásokat is követve vizsgálja, valamint a foglalkoztatáspolitikai új eszközeiként bevezetett munkaerő-piaci programok hatását is bemutatja „[A válság hatása a munkaerőpiacra](#)” címmel megjelent kiadvány.

Összefoglaló

A világgazdasági válság hatására Magyarországon a munkanélküliek száma és a gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya a foglalkoztatás szűkülésével párhuzamosan növekedett. A válság munkaerő-piaci hatásai ugyanakkor a gazdaságilag fejlettebb, kedvezőbb munkaerő-piaci helyzetű, magasabb foglalkoztatottságú régiókat érintették először és a legnagyobb mértékben. (E régiókban a legmagasabb az iparban, s különösen az exportorientált feldolgozóiparban dolgozók aránya a foglalkoztatottakon belül, mely ágazatok elsőként érzékelték a válságot.) A recesszió negatív munkaerő-piaci hatásainak intenzitása az ország gazdaságilag fejletlenebb térségeiben kisebb volt. Így az ország nyugati felén a gazdasági válság egyes területeken igen nagy mértékű fordulatot hozott a munkaerőpiacon, az ország keleti részén pedig az egyébként is kedvezőtlen helyzethez képest nem következett be nagy változás. A regionális mutatószámok a megelőző évekhez képest ugyan jelentősen módosultak, a régiók egymáshoz viszonyított sorrendje azonban nem változott, és a markáns térségi különbségek megmaradtak.

Magyarországon 2009-ben az aktív korú, azaz 15–74 éves népességből átlagosan 4 millió 203 ezer fő volt **gazdaságilag aktív**, azaz foglalkoztatott vagy munkanélküli, lényegében ugyanannyi, mint 2008-ban. Országosan ez 54,7%-os aktivitási aránynak felelt meg, amely 0,1 százalékponttal haladta meg a 2008. évit. Az alföldi régiókban, Észak-Magyarországon és Dél-Dunántúlon az átlagnál alacsonyabb, az ország többi területén azt meghaladó volt a munkaerő-piaci aktivitás.

A KSH munkaerő-felmérésének adatai szerint 2009-ben éves átlagban a 15–74 éves népesség körében **a foglalkoztatottak száma** 3 millió 782 ezer főt tett ki, 98 ezerrel kevesebbet az egy évvel korábinál. A foglalkoztatás Dél-Dunántúl kivételével minden régióban szűkült. A legkisebb, 0,6%-os mérséklődés Közép-Magyarországon történt, a legnagyobb, 5,3%-os visszaesés pedig Közép-Dunántúlon következett be. Észak-Alföldön 4,7%-kal, Nyugat-Dunántúlon 3,8%-kal, Észak-Magyarországon 3,3%-kal, Dél-Alföldön pedig 2,9%-kal esett vissza a foglalkoztatottak száma. A foglalkoztatottak és az aktív korú népesség számának eltérő ütemű változása módosította a régióknkénti **foglalkoztatási arányt** is. A mutató Dél-Dunántúl kivételével – ahol 1 százalékponttal nőtt – 0,7–2,6 százalékponttal csökkent a 2008. évihez képest. A foglalkoztatási ráta 2009-ben is Közép-Magyarországon a legmagasabb, 54,8%, és a korábbi évekéhez hasonlóan Észak-Magyarországon a legalacsonyabb, 43,0%.

Némiképp módosult a régiókban foglalkoztatottak **korösszetétele**. A foglalkoztatás szűkülése legnagyobb mértékben a 15–24 éves korosztályt érintette, különösen Nyugat-Dunántúlon és Dél-Alföldön. Ugyanakkor a foglalkoztatottak döntő többségét (93%-át) adó 25–64 évesek száma is – Dél-Dunántúl kivételével – minden régióban csökkent.

A régiók közül 2009-ben is – mint korábban – a közép-magyarországi foglalkoztatottak rendelkeztek átlagosan a legmagasabb **iskolai végzettséggel**.

A foglalkoztatottak **gazdasági ágak** szerinti struktúrájában jól kirajzolódnak a területi sajátosságok a gazdaságilag fejlettebb, iparosodottabb térségek, illetve a mezőgazdasági jellegű régiók között. Közép-Magyarországon az országos átlagnál jóval magasabb arányban dolgoztak a szolgáltatási szektorban, míg a mezőgazdaságban mindössze 1%-uk tevékenykedett. A Közép-Dunántúlon és Nyugat-Dunántúlon foglalkoztatottak ágazati összetétele is a fejlettebb gazdasági szerkezethez közelítő. Az Alföld északi és déli régiójában, valamint a Dél-Dunántúlon hagyományosan kiemelkedő szerepe van a foglalkoztatásban a mezőgazdaságnak.

A **munkanélküliek** száma 2009-ben átlagosan 421 ezer fő volt, 92 ezerrel (27,8%-kal) több, mint 2008-ban. A KSH munkaerő-felmérése szerint legutóbb 1994-ben volt ennél több munkanélküli, számuk akkor megközelítette a 450 ezer főt. A **munkanélküliségi ráta** a 15–74 évesek

körében egy év alatt 7,8%-ról 10,0%-ra emelkedett. A munkanélküliség regionális mutatószámai a foglalkoztatottakénál markánsabban változtak. A munkanélküliek száma Közép- és Nyugat-Dunántúlon nőtt a legnagyobb mértékben, 56, illetve 74%-kal. Korábban – Közép-Magyarország mellett – mindkét régió az ország munkanélküliséggel az átlagosnál kisebb mértékben érintett területének számított. A változások ellenére a relatíve kedvezőbb helyzetükön a válság sem változtatott, munkanélküliségi rátájuk 2009-ben is országos átlag alatti (9,3, illetve 8,6%) maradt. A munkanélküliséggel korábban is súlyosan terhelt Észak-Magyarországon és Észak-Alföldön, továbbá Dél-Alföldön a munkanélküliek száma átlagosan 12–20%-kal nőtt, a munkanélküliségi ráta pedig 1,8–2,2 százalékponttal emelkedett. A **munkanélküliek iskolázottsága** a régiók között jelentős különbségeket mutatott. Közép-Magyarországon és Dél-Alföldön a legkisebb (23, illetve 27%) azoknak az aránya, akik legfeljebb általános iskola 8. osztályával rendelkeztek. A munkanélküliek között a magasán képzettek aránya Közép-Magyarországon a legjelentősebb, ahol csaknem 17%-uk főiskolai, egyetemi végzettségű. Észak-Magyarországon ezzel szemben a mutató az 5%-ot sem érte el.

2009. december végén a *Foglalkoztatási és Szociális Hivatal* adatai alapján a **nyilvántartott álláskeresők** száma – megközelítően követve a KSH munkaerő-felmérésből számolt munkanélküliség trendjét – 604,6 ezer fő volt, 127,2 ezer fővel, azaz 26,7%-kal több, mint az előző év azonos időpontjában. A nyilvántartott álláskeresők száma 2009. decemberben az egy évvel korábbihoz képest minden régióban nőtt; a gazdasági recesszió kezdetétől érintett régiókban nagyobb mértékben (Közép-Magyarországon 62, Nyugat- és Közép-Dunántúlon 40–44%-kal), míg a többi területen kevésbé.

Országosan 2009. decemberben a nyilvántartott álláskeresők 4,7%-át, 28,1 ezer **megváltott munkaképességű** személyt tartottak nyilván. Számuk Észak-Alföldön (7,5 ezer), az összes álláskeresőhöz viszonyított arányuk pedig Dél-Alföldön (5,8%) volt a legmagasabb.

A nyilvántartott **pályakezdő** álláskeresők száma minden régióban és megyében emelkedett, a fővárosban viszont csökkent. Átlagos növekedésük (23%-os) mértéke összességében meghaladta az álláskeresők egészének ütemét.

A tartósan, egy éven túl állást keresők vizsgálatánál szembevetendő területi különbségek fedezhetők fel. A régiók közül Közép-Dunántúlon, Nyugat-Dunántúlon, Közép-Magyarországon, Dél-Dunántúlon és Dél-Alföldön emelkedés mutatkozott 2008 és 2009 decembere között. A munkaerő-piaci szempontból legkedvezőtlenebb helyzetű Észak-Alföldön és Észak-Magyarországon viszont csökkenés következett be egy év alatt, ami Észak-Magyarországon jelentős (11%-os) volt.

A munkanélküli-ellátórendszer struktúrája is jelentősen változott. A 2009. decemberi adatok alapján az álláskeresők 67,3%-a részesült valamilyen passzív **ellátásban**, 26,9%-a álláskeresési járadékot, 12,7%-a álláskeresési segélyt, 0,5%-a rendszeres szociális segélyt, 27,3%-a pedig rendelkezésre állási támogatást kapott. Az álláskeresők 32,7%-ának azonban semmilyen ellátása sem volt.

2009 decemberében az álláskeresők foglalkoztatását elősegítő **aktív foglalkoztatáspolitikai eszközzel** támogatottak létszáma országosan 39 788 fő volt, 49,2%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Szám szerint legtöbben Közép-Dunántúlon (8,7 ezer fő) és Dél-Dunántúlon (8,4 ezer fő), legkevesebben pedig Közép-Magyarországon (3,4 ezer fő) vettek részt ezekben a programokban.

A foglalkoztatottak legnagyobb hányada **alkalmazásban állóként** jelenik meg a munkaerő-piacon. A KSH intézményi adatgyűjtése alapján az átlagosnál mérsékeltébb volt a létszámvesztés a kevésbé iparosodottabb régiókban, továbbá ott, ahol a válság által kisebb mértékben érintett gazdasági ágaknak és a költségvetési szféra ágazatainak nagyobb a szerepe a foglalkoztatásban. Így Észak-Alföldön, ahol a többi régióhoz viszonyítva a versenyszféra foglalkoztatásban betöltött szerepe a legkisebb, az alkalmazásban állók száma mindössze 0,5%-kal csökkent

a 2008. évhez képest. Ugyanakkor Közép- és Nyugat-Dunántúlon 7–8%-kal esett vissza az alkalmazásban állók száma.

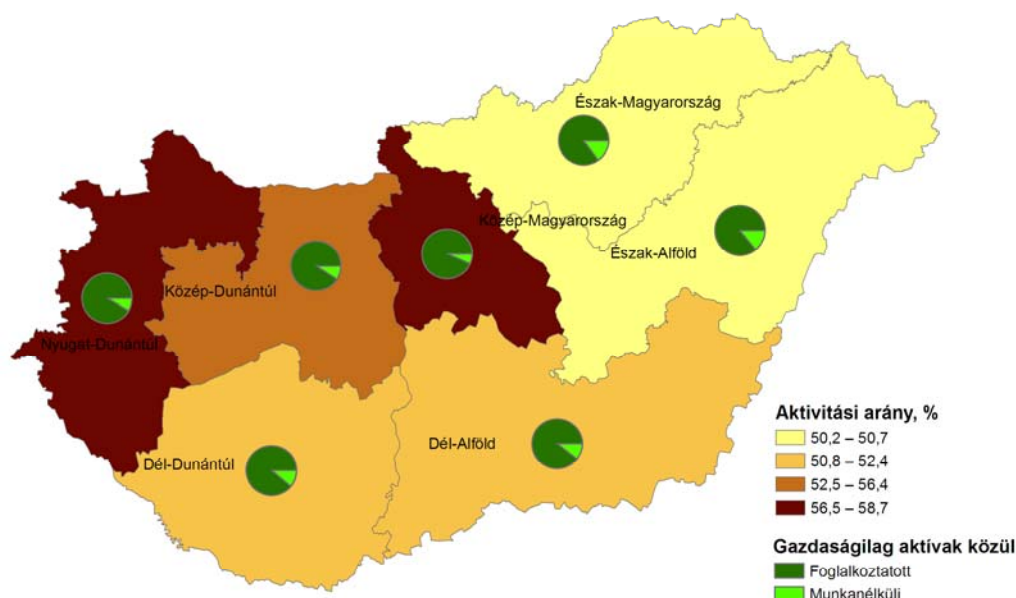
A **keresetek** régiónkénti különbségei 2009-ben tovább erősödtek. A legmagasabb átlagkeresetű Közép-Magyarországon ugyanis a bérek az országos átlagot kissé meghaladóan nőttek, a legalacsonyabb bérszínvonalat mutató Észak-Alföldön pedig a legnagyobb mértékben csökkentek. A havi nettó keresetek átlaga országosan 1,7%-kal emelkedett, és 124,1 ezer forintot tett ki. A keresetek régiónkénti sorrendje az egy évvel korábbihoz képest nem változott, a keresetek szélsőértékeinek differenciái azonban növekedtek. A fizetési rangsor végén álló két alföldi régió keresetét az átlagosnál nagyobb emelkedést mutató közép-magyarországi keresetek 40%-kal haladták meg.

1. A népesség gazdasági aktivitása

Magyarországon az aktív korú, azaz a 15–74 éves népesség létszáma 2009-ben 7 millió 690 ezer fő volt, 20 ezer fővel kevesebb, mint egy évvel korábban. Közülük átlagosan 4 millió 203 ezer fő volt **gazdaságilag aktív**, és ennél szűkebb réteget (3 millió 487 ezer főt) jelentettek az inaktívak. A gazdaságilag aktívak aránya így a 15–74 éves népesség körében országosan 54,7%-ot tett ki. A régiók szerint az aktivitási arány 50,2 és 58,7% között szóródott. A munkaerő-piaci aktivitás az átlagosnál alacsonyabb volt az alföldi régiókban, Észak-Magyarországon és Dél-Dunántúlon, az ország többi területén viszont meghaladta azt.

1. ábra

Aktivitási arány, 2009

A gazdaságilag aktív népességet a foglalkoztatottak és a munkanélküliek alkotják, vagyis azok, akiknek van munkájuk, illetve azok, akik aktívan tesznek is azért, hogy legyen munkájuk. Az inaktívak nem végeznek jövedelemszerző tevékenységet, mert megélhetésük más módon biztosított (nyugdíjasok, van eltartójuk stb.). Összességében mind az aktívak, mind az inaktívak száma csökkent 2009-ben, 6 ezer, illetve 14,5 ezer fővel.

A nyugdíjba vonulás korhatárának emelkedése és a korhatár alatti nyugdíjba vonulás feltételeinek módosulása csökkentette, ugyanakkor az átlagéletkor növekedése és a fiatalok tanulmányi idejének kitolódása növelte az inaktívak számát. Az inaktivitást bővítette 2009-ben a passzív munkanélküliek számának növekedése is. A válság hatására az állásukat elvesztők közül a korábbiaknál többen hagytak fel – reménytelennek látva azt – az aktív munkakereséssel, növelve ezzel a passzív munkanélküliek táborát, akik a munkaerő-felmérés szempontjából inaktívnak számítanak. Számuk az átlagosnál nagyobb mértékben éppen a legfejlettebb régiókban, Közép-Magyarországon, Közép- és Nyugat-Dunántúlon nőtt. Az utóbbi tényezők az aktivitás oldaláról vizsgálva természetesen éppen ellenkező hatást váltottak ki.

A változások régióként eltérő irányúak és mértékűek voltak. Az inaktívak száma az általánostól eltérően Közép-Magyarországon és Közép-Dunántúlon bővült 1%-kal és kisebb mértékben növekedett Észak-Alföldön is. A többi régióban ugyanakkor az egy évvel korábbihoz képest kevesebben tartoztak az inaktívak közé, számuk Dél-Dunántúlon csökkent a legnagyobb mértékben, 4%-kal.

1. tábla

A 15–74 éves népesség gazdasági aktivitás szerint, 2009

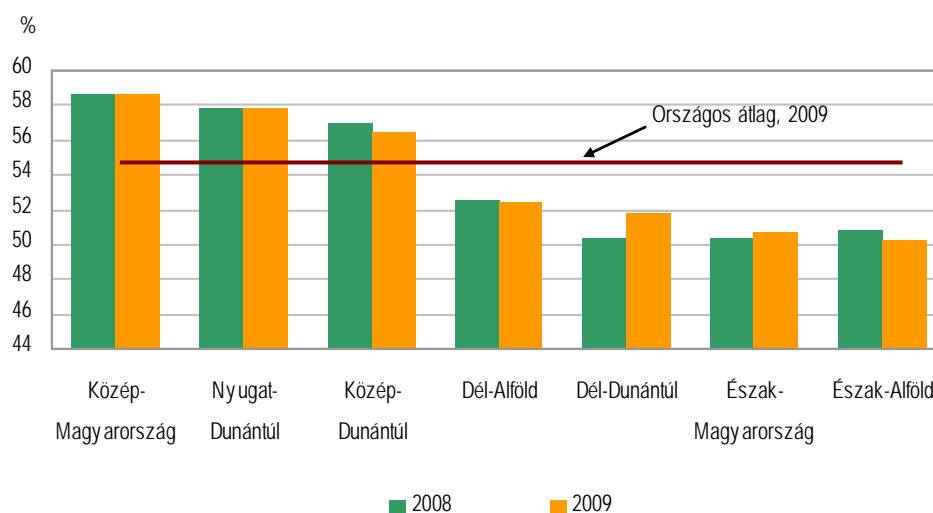
(ezer fő)

Régió	Gazdaságilag aktív	Ebből		Gazdaságilag inaktív	Változás 2008-hoz képest			
		foglalkoztatott	munkanélküli		gazdaságilag aktív	Ebből		gazdaságilag inaktív
						foglalkoztatott	munkanélküli	
Közép-Magyarország	1 326,8	1 239,2	87,6	933,3	19,7	-7,7	27,4	9,3
Közép-Dunántúl	479,5	435,1	44,4	371,4	-8,3	-24,3	16,0	3,9
Nyugat-Dunántúl	447,0	408,5	38,5	326,0	0,2	-16,2	16,4	-0,8
Dél-Dunántúl	379,6	337,8	41,8	353,3	5,5	2,3	3,2	-16,2
Észak-Magyarország	467,7	396,7	71,0	455,5	-5,8	-13,5	7,7	-9,7
Észak-Alföld	570,2	489,1	81,1	565,2	-12,6	-24,0	11,4	1,8
Dél-Alföld	531,8	475,5	56,3	482,4	-4,7	-14,1	9,4	-2,8
ÖSSZESEN	4 202,6	3 781,9	420,7	3 487,1	-6,0	-97,5	91,5	-14,5

A gazdaságilag aktívak számának csökkenése sem volt általános, hiszen Közép-Magyarországon, Nyugat-Dunántúlon és Dél-Dunántúlon növekedett az aktív népesség száma. Ez azonban az előbbi két régióban kizárólag a munkanélküliek számának növekedéséből adódott, ugyanis a foglalkoztatás csak Dél-Dunántúlon bővült valamelyest, 2 ezer fővel.

2. ábra

A 15–74 éves népesség aktivitási aránya

A gazdaságilag aktív népesség aránya régióként is mérsékelten változott, ezen belül azonban jelentős és térségenként eltérő mértékű arányeltolódás történt a foglalkoztatottak rovására.

2. A foglalkoztatottak száma, strukturális jellemzői

A gazdaság fejlődése, az életszínvonal, az életminőség emelkedése szoros összefüggésben van a foglalkoztatottság színvonalával, ágazati szerkezetével és egyéb strukturális jellemzőivel is. A munkaerő-felmérésben **foglalkoztatottnak** számít az a 15–74 éves személy, aki a vizsgált időszakban legalább 1 órányi, jövedelmet biztosító munkát végzett, illetve rendelkezett olyan munkahellyel, ahonnan átmenetileg (betegség, szabadság, miatt, ideértve a szülési szabadságot is) maradt távol.

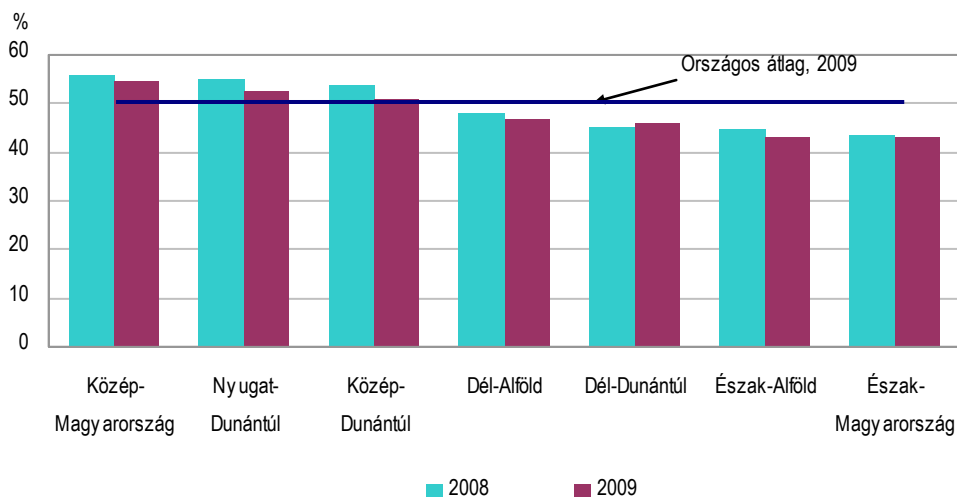
2.1. A foglalkoztatottak száma, aránya

Az ezredfordulót követő években a – tendenciájában stagnáló-javuló – foglalkoztatási trend 2008-ban megtört, és a **foglalkoztatottak száma** 47 ezer fővel esett vissza. A negatív folyamat 2009-ben tovább erősödött, amikor is a foglalkoztatottak száma mintegy 98 ezer fővel tovább csökkent.

2009-ben éves átlagban a 15–74 éves népesség körében a foglalkoztatottak száma 3 millió 782 ezer fő volt. Dél-Dunántúl kivételével minden régióban szűkült a foglalkoztatás. A legszámottevőbb változás, 5,3%-os csökkenés Közép-Dunántúlon következett be, mivel a válság által leginkább érintett ipar súlya itt a legjelentősebb. A foglalkoztatottság szempontjából egyik leghátrányosabb helyzetű Észak-Alföldön ugyancsak jelentősen, 4,7%-kal lett kevesebb a számuk. Nyugat-Dunántúlon 3,8%-kal, Észak-Magyarországon 3,3%-kal, Dél-Alföldön pedig 2,9%-kal volt kevesebb a foglalkoztatott, mint egy évvel korábban. Közép-Magyarországon az előbbieknél mérsékeltebb, 0,6%-os volt a foglalkoztatottak számának csökkenése.

3. ábra

A 15–74 éves népesség foglalkoztatási rátája

A foglalkoztatottak, illetve az azonos korú népesség számának eltérő mértékű változása hatására a régiónkénti **foglalkoztatási arány** is módosult. A munkaerőpiac szempontjából a válság által kevésbé érintett Dél-Dunántúl kivételével – ahol a foglalkoztatási arány egy százalékponttal nőtt – a többi régióban 0,7–2,6 százalékponttal csökkent a mutató a 2008. évihez képest. A ráta értéke 2009-ben is Közép-Magyarországon volt a legmagasabb, ahol a 15–74 évesek 54,8%-át foglalkoztatták, a legalacsonyabb pedig a korábbi évekhez hasonlóan Észak-

Magyarországon, ahol 43,0%-uknak volt jövedelemszerző tevékenysége. Átlagosan 49,2%-os foglalkoztatási ráta alakult ki, 1,1 százalékponttal alacsonyabb, mint 2008-ban.

2.2. A foglalkoztatottak összetétele

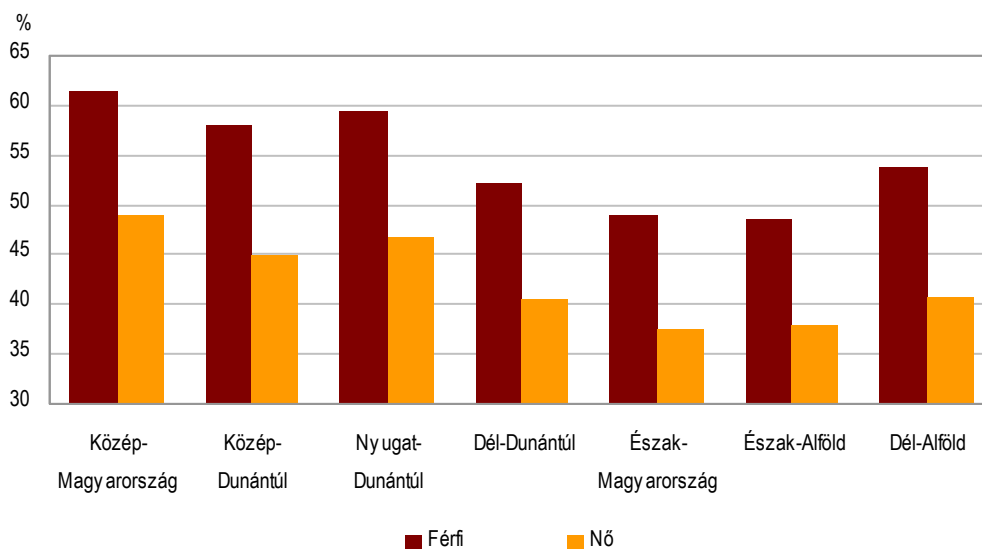
A foglalkoztatottak különböző csoportjait a változások eltérően érintették. Így pl. változott a nemek, az életkor, az iskolai végzettség szerinti összetétel, továbbá az ágazati struktúra is.

2.2.1. Nemek szerinti struktúra

2009-ben a foglalkoztatottak 54,1%-a, 2 millió 45 ezer fő volt a férfi, és 1 millió 737 ezer a nő. A nemek közül a férfiak munkaerő-piaci helyzetét érintette kedvezőtlenebbul a válság, mivel elsősorban a zömében férfi munkaerőt alkalmazó ágazatokat (feldolgozóipar, építőipar) sújtotta a recesszió. A nőkhöz képest nagyobb mértékben esett vissza a foglalkoztatottságuk, és nőtt a munkanélküliségük. Egy év alatt a férfiak foglalkoztatási aránya 1,7 százalékponttal, 55,5%-ra, a nőké 0,6 százalékponttal, 43,4%-ra csökkent. Így a foglalkoztatási rátában is megmutatókozó nemek szerinti egyenlőtlenség kissé mérséklődött, azonban továbbra is meglehetősen nagy a különbség.

4. ábra

A 15–74 évesek foglalkoztatási rátája nemenként, 2009

A régiókon belül a foglalkoztatottság színvonala nemek szerint jelentősen különbözik. 2009-ben a 15–74 éves férfiak foglalkoztatottsága Közép-Magyarországon volt kimagasló, 61,4%-uk dolgozott, míg a rangsorban az utolsó helyen lévő Észak-Alföldön csak 48,6%-uk. Az ugyanilyen korú nők munkaerő-piaci jelenléte minden régióban elmaradt a férfiakétól. Foglalkoztatási rátájuk két szélsőértékét szintén Közép-Magyarországon, illetve Észak-Magyarországon mérték. Az előbbiben az említett korú nők 49,0%-a rendelkezett munkahellyel, az utóbbiban azonban csak 37,4%-uk.

2.2.2. Korcsoportos szerkezet

A foglalkoztatás szűkülése az egyes korcsoportokat eltérően érintette. 2009-ben 2008-hoz képest legnagyobb mértékben a 15–24 évesek száma csökkent.

2008-hoz viszonyítva a foglalkoztatottakon belül a 15–24 évesek száma leginkább Nyugat-Dunántúlon és a Dél-Alföldön esett vissza, legkevésbé pedig a Közép-Dunántúlon. A foglalkoztatottak nagy részét kitevő 25–64 évesek köre egyedül a Dél-Dunántúlon növekedett, a többi régióban pedig csökkent.

2. tábla

A foglalkoztatottak korcsoport szerint, 2009

(ezer fő)

Régió	15–24	25–64	65–74	Összesen	Változás 2008-hoz képest			
					15–24	25–64	65–74	összesen
					éves			
Közép-Magyarország	59,0	1 166,6	13,6	1 239,2	-4,4	-2,5	-0,8	-7,8
Közép-Dunántúl	29,8	403,3	2,1	435,1	-1,8	-22,1	-0,4	-24,3
Nyugat-Dunántúl	26,4	379,9	2,2	408,5	-5,5	-11,1	0,3	-16,3
Dél-Dunántúl	21,1	314,4	2,2	337,8	-2,5	4,1	0,6	2,2
Észak-Magyarország	24,7	368,7	3,3	396,7	-2,5	-11,5	0,5	-13,5
Észak-Alföld	32,8	453,4	3,0	489,1	-4,5	-18,8	-0,6	-23,9
Dél-Alföld	26,2	445,2	4,2	475,6	-5,0	-9,9	0,9	-14,0
ÖSSZESEN	219,9	3 531,4	30,6	3 781,9	-26,0	-71,8	0,3	-97,5

2009-ben a régiók közül Közép-Magyarországon volt a legalacsonyabb a 15–24 éves korosztály részaránya a munkaerőpiacon, a másik két említett korcsoportba tartozó foglalkoztatottak hányada pedig a legmagasabb. 2009-ben országosan a foglalkoztatottak korstruktúrájában a fiatalok aránya 6%-ot tett ki, a 25–64 évesek alkották a 93%-át, a 65–74 év közöttiek hányada pedig az 1%-ot sem érte el.

3. tábla

A foglalkoztatottak megoszlása korcsoport szerint, 2009

(%)

Régió	15–24	25–64	65–74	Összesen
	éves			
Közép-Magyarország	4,8	94,1	1,1	100,0
Közép-Dunántúl	6,8	92,7	0,5	100,0
Nyugat-Dunántúl	6,5	93,0	0,5	100,0
Dél-Dunántúl	6,3	93,1	0,7	100,0
Észak-Magyarország	6,2	92,9	0,8	100,0
Észak-Alföld	6,7	92,7	0,6	100,0
Dél-Alföld	5,5	93,6	0,9	100,0
ÖSSZESEN	5,8	93,4	0,8	100,0

A foglalkoztatottak korösszetételének vizsgálatához fontos információval szolgálnak az egyes korcsoportok munkaerő-piaci részvételét mutató foglalkoztatási ráták. A foglalkoztatottak fő bázisát jelentő 25–64 évesek körében a foglalkoztatási ráta 2009-ben közelítette a 64%-ot.

4. tábla

A foglalkoztatási ráta korcsoport szerint, 2009

Régió	15–24	25–64	65–74	Összesen
	éves			
Közép-Magyarország	18,4	69,8	5,0	54,8
Közép-Dunántúl	22,0	65,7	2,0	51,1
Nyugat-Dunántúl	22,2	67,6	2,4	52,8
Dél-Dunántúl	18,1	59,6	2,5	46,1
Észak-Magyarország	15,7	56,6	2,9	43,0
Észak-Alföld	16,2	56,1	2,4	43,1
Dél-Alföld	15,9	61,7	3,3	46,9
ÖSSZESEN	18,1	63,6	3,3	49,2

Az egyes korcsoportok foglalkoztatási rátái régióként kissé differenciálódtak. A 15–24 éves korosztályból 2009-ben viszonylag a legkevesebben Észak-Magyarországon és a Dél-Alföldön dolgoztak, legnagyobb hányaduk pedig a Nyugat-Dunántúlon és Közép-Dunántúlon állt munkában. A 25–64 évesek foglalkoztatási rátája Közép-Magyarországon kiugróan magas, csaknem 70%-os, a legalacsonyabb, 56%-os pedig az Észak-Alföldön. Az idősebbek közül a Közép-Magyarországon élők dolgoztak legnagyobb (5%-os) arányban. Más megközelítésben ez azt jelenti, hogy a 65–74 éves foglalkoztatottak 44%-a ebben a régióban folytatott kereső tevékenységet.

2.2.3. Iskolai végzettség szerinti összetétel

A népesség iskolai végzettségével párhuzamosan a foglalkoztatottak iskolázottsága is folyamatosan emelkedik. Az elhelyezkedési esélyeket az iskolai végzettség jelentősen befolyásolja. Jól mutatja ezt, hogy amíg az általános iskolai végzettségűek 19–20%-a folytatott jövedelemszerző tevékenységet 2009-ben, addig a szakmai középfokú végzettségűek 63%-a. A gimnáziumi érettségivel rendelkezők 40%-a, a főiskolát végzettek 72%-a, az egyetemet végzettek pedig 73%-a dolgozott. Ugyanakkor a foglalkoztatási ráta egyaránt mérséklődött az alap-, közép- és felsőfokú végzettségűek körében, legnagyobb mértékben azonban az alacsony iskolázottságúakat érintették a kedvezőtlen folyamatok, így egyre nagyobb az alacsonyabb iskolai végzettségűek és a felsőfokú végzettségűek foglalkoztatási színvonala közötti különbség.

A nők foglalkoztatási aránya minden iskolázottsági szinten alacsonyabb a férfiakénál. Legnagyobb különbség (16 százalékpont) a szakiskolai szakmunkás végzettségű férfiak és nők között tapasztalható. A legkedvezőbb az egyetemet végzett férfiak foglalkoztatottsága (77%), a legkedvezőtlenebb (17%) pedig a 8 általános vagy annál kevesebb osztályt végzett nőké.

A foglalkoztatottak között évről évre kevesebben vannak azok, akik legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeznek, és folyamatosan növekszik a közép- és felsőfokú végzettségűek száma. Ugyanakkor a régiók között a már korábban meglévő különbségek továbbra is megmaradtak, sőt a gazdasági szerkezet változásával összhangban növekedtek.

A foglalkoztatottak legmagasabb iskolai végzettségük szerint, 2009

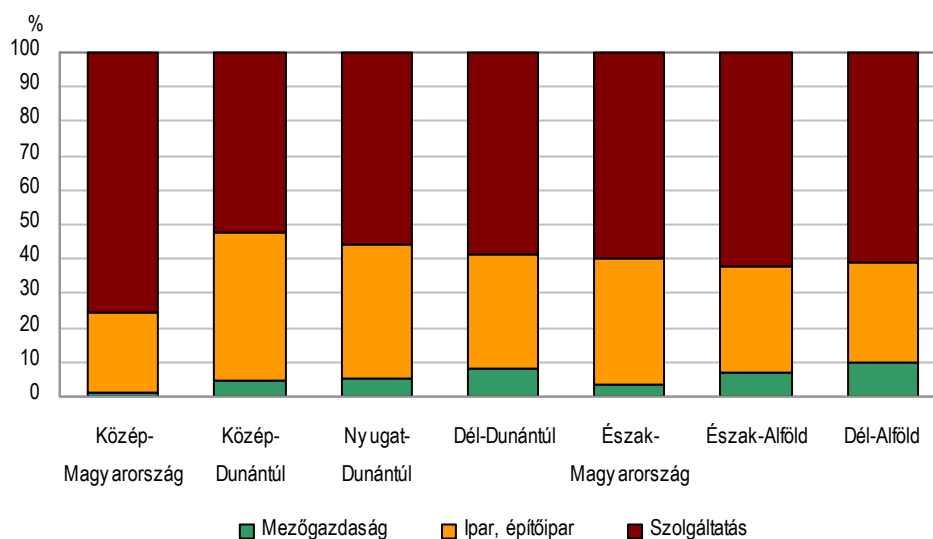
Régió	Általános iskola 8. osztálya és annál kevesebb	Szaktanács- képző, szakis- kola	Gimnázium, egyéb középis- kola	Főiskola, egyetem	Összesen
Ezer fő					
Közép-Magyarország	111,4	262,6	462,0	403,1	1 239,2
Közép-Dunántúl	66,2	154,3	136,2	78,3	435,1
Nyugat-Dunántúl	47,0	146,5	137,5	77,6	408,5
Dél-Dunántúl	44,6	120,2	106,4	66,6	337,8
Észak-Magyarország	40,3	132,2	143,6	80,6	396,7
Észak-Alföld	69,4	160,3	160,3	99,2	489,1
Dél-Alföld	62,1	159,3	151,1	103,1	475,6
ÖSSZESEN	441,0	1 135,3	1 297,1	908,5	3 781,9
Megoszlás, %					
Közép-Magyarország	9,0	21,2	37,3	32,5	100,0
Közép-Dunántúl	15,2	35,5	31,3	18,0	100,0
Nyugat-Dunántúl	11,5	35,9	33,7	19,0	100,0
Dél-Dunántúl	13,2	35,6	31,5	19,7	100,0
Észak-Magyarország	10,2	33,3	36,2	20,3	100,0
Észak-Alföld	14,2	32,8	32,8	20,3	100,0
Dél-Alföld	13,1	33,5	31,8	21,7	100,0
ÖSSZESEN	11,7	30,0	34,3	24,0	100,0

A legfeljebb általános iskolai végzettségű foglalkoztatottak aránya Közép-Magyarországon volt a legalacsonyabb. A szaktanácsképzőt, szakiskolát végzetek foglalkoztatottakon belüli részaránya a dunántúli régiókban a legmagasabb. A gimnáziumi és egyéb középiskolai végzettségű munkavállalók aránya 31–37% között szóródott az egyes régiók között. Az alsó értéket Közép-Dunántúlon, a felső értéket Közép-Magyarországon mérték. A diplomás foglalkoztatottak 44%-a Közép-Magyarországon koncentrálódott, ahol az összes foglalkoztatott 32,8%-a található. A régiók közül 2009-ben is – mint korábban – a közép-magyarországi foglalkoztatottnak volt átlagosan a legmagasabb iskolai végzettsége. Itt a legfeljebb általános iskolát végzetek, illetve a szakiskolai, szaktanácsképzővel rendelkezők legalacsonyabb (9,0, illetve 21,2%) részaránya az érettségizettek és a diplomások legmagasabb (37,3 és 32,5%) hányadával párosult.

2.2.4. Gazdasági ágak és a foglalkoztatás jellege szerinti összetétel

2009-ben a gazdasági válság hatására a foglalkoztatottak ágazati struktúrája is érzékelhetően módosult. A legnagyobb létszámvesztést a gazdasági ágak közül a feldolgozóipar szenvedte el, de a kereskedelem, gépjárműjavítás területén és az építőiparban is jelentősen mérséklődött a foglalkoztatottak létszáma. Ezzel szemben az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység területén, valamint a közszférában érzékelhetően nőtt a foglalkoztatottak száma. Utóbbi háttérben kizárólag a közfoglalkoztatási formában érintettek számának bővülése áll. Összevont gazdasági ágak szerint 2009-ben a foglalkoztatottak 5%-a dolgozott a mezőgazdaságban, 31%-a az iparban, a fennmaradó 64%-a pedig a szolgáltató ágazatokban tevékenykedett.

A foglalkoztatottak megoszlása összevont gazdasági ágak szerint, 2009

A foglalkoztatottak gazdasági ágak szerinti struktúráját régiók szerint vizsgálva jól kirajzódnak a területi sajátosságok a gazdaságilag fejlettebb, iparosodottabb térségek, illetve a mezőgazdasági jellegű régiók között.

Magyarország régiói közül a Közép-Magyarországon foglalkoztatottak ágazati struktúrájában kiemelkedően nagy a szolgáltató szektor súlya (75,8%), az ipari foglalkoztatottak aránya 23%-ot tett ki, ezzel szemben a mezőgazdaság részaránya csupán 1%. Nyugat-Dunántúlon és Közép-Dunántúlon a foglalkoztatottak ágazati összetétele erős iparosodottságot jelez. Az itt élő foglalkoztatottak 39, illetve 43%-a dolgozott az iparban, a szolgáltatási ág a foglalkoztatottak 56, illetve 52%-ának adott munkát, a mezőgazdaság aránya pedig az országos átlag körül alakult. A két alföldi régióban és Dél-Dunántúlon hagyományosan kiemelkedő szerepe van a foglalkoztatásban a mezőgazdaságnak, az ágazat részesedése ezekben a régiókban az országos átlag kétszerese, vagy ahhoz közeli (7–10%), miközben az ipar súlya 29–33%, a szolgáltató ágaké pedig 59–62%.

A foglalkoztatás jellegét tekintve 2009-ben a foglalkoztatottak 88%-a alkalmazotti státusban, 12%-a társas vállalkozás tagjaként, vagy egyéni vállalkozóként dolgozott, a szövetkezeti és segítő családtagként foglalkoztatottak aránya pedig nem érte el az 1%-ot sem. A régiós különbségek szűk tartományban szóródtak. Közép-Dunántúlon és Észak-Magyarországon volt a legmagasabb – 90%-ot meghaladó – a foglalkoztatottakon belül az alkalmazottak részaránya, Dél-Alföldön pedig a legkisebb (85%). A társas vállalkozások tagjaként vagy önállóként foglalkoztatottak hányada ez utóbbi régióban 14%-ot tett ki, és ehhez hasonló volt arányuk Közép-Magyarországon is.

3. A munkanélküliség mérete, a munkanélküliek jellemzői

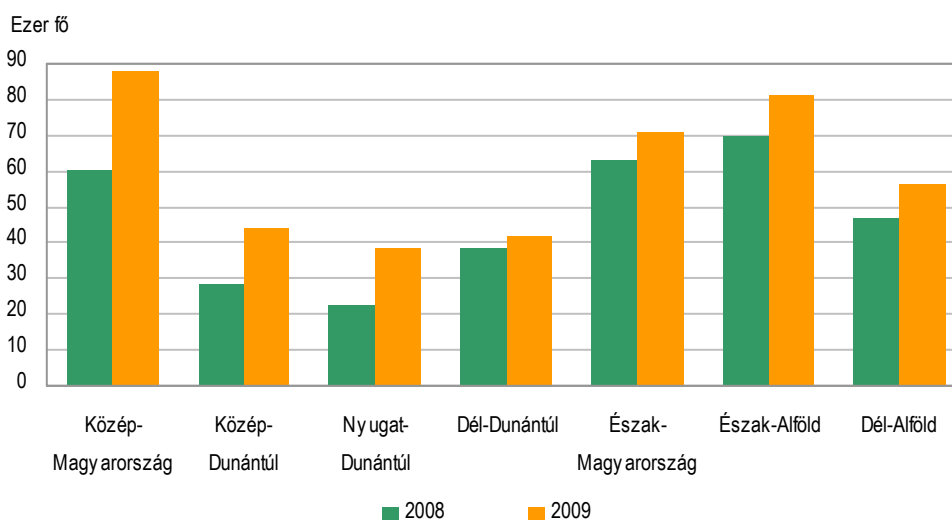
3.1. A munkanélküliek száma, a munkanélküliségi ráta alakulása

A KSH 15–74 évesek körében végzett lakossági munkaerő-felmérése azt a személyt tekinti **munkanélkülinek**, aki az adott héten nem dolgozott, és nincs is olyan munkája, amelytől átmenetileg távol volt, továbbá a kikérdezést megelőző négy hét folyamán aktívan keresett munkát, és két héten belül munkába tudott volna állni, ha talált volna megfelelő állást, illetve már talált munkát, ahol 90 napon belül dolgozni kezd. A definíciónak megfelelő munkanélküliek száma 2009-ben országosan 421 ezer főt tett ki, ami az előző évit 92 ezerrel, 28%-kal haladta meg.

A munkanélküliek száma 2009-ben minden régióban emelkedett. A legszámottevőbb (74, illetve 56%-os) növekedés Nyugat- és Közép-Dunántúlon következett be az előző évhez képest. Közép-Magyarországon ugyancsak jelentősen, mintegy 46%-kal többen maradtak állás nélkül. A többi régióban ennél ugyan kisebb, de szintén jelentős ütemben (8–20%-kal) nőtt a munkanélküliek száma. A munkanélküliek csaknem hattizede három régióban, Közép-Magyarországon, Észak-Alföldön és Észak-Magyarországon koncentráldott.

6. ábra

A munkanélküliek száma

A munkanélküliségről a munkanélküliségi ráta árnyaltabb képet ad, mint a munkanélküliek száma, tekintettel arra, hogy a munkanélkülieket a megfelelő korcsoportba tartozó gazdaságilag aktív népességhez viszonyítja. A munkanélküliségi ráta 2009-ben országosan elérte a 10%-ot, 2,2 százalékponttal haladva meg az egy évvel korábbit.

A régiók közül a leghátrányosabb helyzetű Észak-Magyarországot 15,2%-os munkanélküliség jellemezte, de ehhez hasonló mértékű volt Észak-Alföldön (14,2%) is. Közép-Magyarországon volt a legalacsonyabb (6,6%) munkanélküliségi ráta. 2009-ben a legalacsonyabb és a legmagasabb mutatójú térség közötti differencia 8,6, míg 2008-ban 8,8 százalékpontot tett ki. A régiók közötti különbségek tehát némileg mérséklődtek, a fejlett térségeket érintő munkanélküliség nagymértékű erősödésének hatására, miközben a fejletlen régiókban is növekedett a munkanélküliség. Az országot e tekintetben jellemző területi megosztottság érdemben nem módosult. Továbbra is Közép-Magyarország és Nyugat-Dunántúl maradt a legkedvezőbb, Észak-Magyarország és Észak-Alföld pedig a legkedvezőtlenebb helyzetben.

Munkanélküliségi ráta, 2009

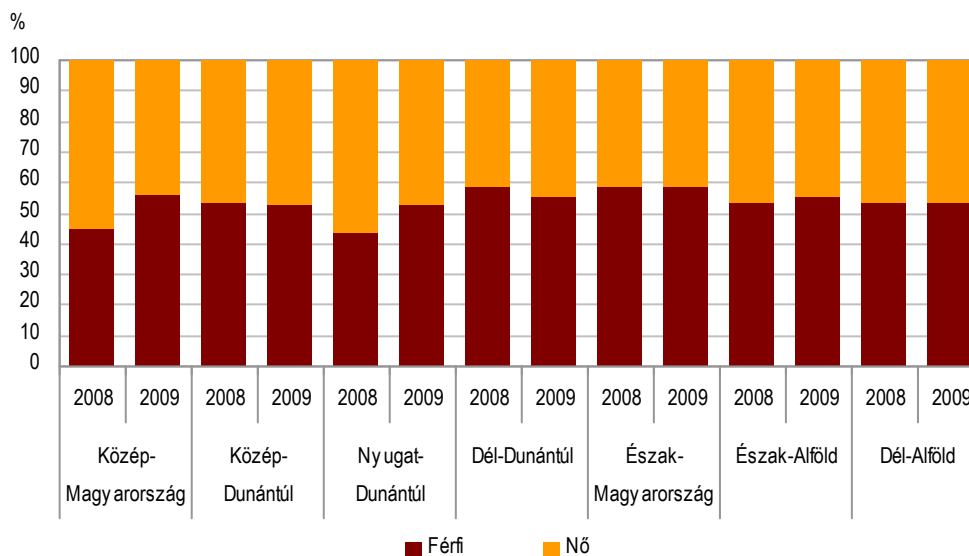
Az uniós statisztikák szerint az ezredfordulótól a munkanélküliség csökkenő tendenciája 2008 márciusában megtört, és azt követően a munkanélküliek száma és a munkanélküliségi ráta folyamatosan nőtt. 2009-ben a tagországok közül hatban – Észtországban, Írországban, Lettországban, Litvániában, Spanyolországban és Szlovákiában – emelkedett a munkanélküliségi ráta miénknél meredekebben és magasabbra. A válság időszakában nőtt az uniós és a magyar munkanélküliségi ráta közötti különbség. 2009-ben az Európai Unió 27 tagországának 15–64 éves népességre vonatkozó átlagos munkanélküliségi rátája 9,0%-ot tett ki. A hazai ráta ugyanebben a korcsoportban 10,1%-ra nőtt. Régióink közül csak Közép-Magyarország és Nyugat-Dunántúl rátája volt alacsonyabb az uniós átlagnál.

3.2. A munkanélküliek jellemzői

A munkaerő-felmérésben szereplő munkanélküliek jellemzőit a reprezentatív felvétel mintájának korlátai miatt a régiók szintjén, nemek, korcsoportok, valamint iskolai végzettség szerint vizsgálhatjuk.

A munkát kereső férfiak aránya a munkanélküliek között összességében a 2008. évi 53%-ról 2009-re 55–56%-ra nőtt, miközben 47%-ról 44–45%-ra mérséklődött a nők hányada. A gazdasági válság hatására ugyanis a feldolgozóipar szenvedett el nagy létszámvesztést, és mivel az ágazatban a férfiak foglalkoztatása a jellemzőbb, a leépítések őket érintették nagyobb mértékben.

A munkanélküliek megoszlása nemenként

Közép-Magyarországon a munkanélkülieken belül a férfiak hányada 2008-hoz képest 11,2 százalékponttal, 56,4%-ra nőtt, és hasonlóan nagy, 9 százalékpontos növekedés figyelhető meg a Nyugat-Dunántúli régióban is. Kisebb mértékben (2 százalékponttal) emelkedett a férfiak részaránya az Észak-Alföldön, a többi régióban ezzel szemben a nők arányának növekedése tapasztalható. Mindazonáltal 2009-ben a férfiak részaránya minden régióban meghaladta a nőkéét, leginkább Észak-Magyarországon, ahol a munkanélkülieken belüli arányuk 59%-ot tett ki.

Más megközelítésben, a munkanélküliségi ráta alapján Közép-Dunántúl és Nyugat-Dunántúl kivételével rendre a férfiak munkanélkülisége relatíve nagyobb mértékű, ugyanakkor mindkét nemnél azonosak a magas, illetve alacsonyabb munkanélküliséget mutató térségek. A legacsonyabb mértékű munkanélküliség a Közép-Magyarországon élő nőket, a legmagasabb az észak-magyarországi férfiakat jellemezte.

6. tábla

A munkanélküliségi ráta nemek szerint

Régió	Férfi		Nő		Összesen	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Közép-Magyarország	3,9	7,0	5,3	6,1	4,6	6,6
Közép-Dunántúl	5,6	8,9	6,0	9,7	5,8	9,3
Nyugat-Dunántúl	3,9	8,4	6,2	8,9	4,9	8,6
Dél-Dunántúl	11,1	11,2	9,4	10,9	10,3	11,0
Észak-Magyarország	14,1	16,1	12,5	14,0	13,4	15,2
Észak-Alföld	11,7	14,5	12,3	14,0	12,0	14,2
Dél-Alföld	8,5	10,4	9,0	10,8	8,7	10,6
ÖSSZESEN	7,6	10,3	8,1	9,7	7,8	10,0

A nemek szerinti összetétel mellett a munkanélküliek korszerkezete is mutatott térségi különbségeket, mindamellett, hogy 2008. évről 2009-re összességében abban lényeges változás nem történt. A munkanélküliek 19%-át a 15–24 évesek, 81%-át a 25–64 évesek adták, a 64 év feletti aránya pedig elenyésző.

Az átlagosnál idősebb korszerkezet markánsan Közép-Magyarországon jelenik meg, a legfiatalabb korstruktúra pedig Dél-Dunántúltra jellemző.

7. tábla

A munkanélküliek megoszlása korcsoportonként, 2009

Régió	15–24	25–64	65–74	Összesen
	évesek			
Közép-Magyarország	15,8	84,1	0,2	100,0
Közép-Dunántúl	19,6	80,3	0,1	100,0
Nyugat-Dunántúl	20,6	79,1	0,3	100,0
Dél-Dunántúl	22,6	77,4	0,0	100,0
Észak-Magyarország	18,7	81,3	0,0	100,0
Észak-Alföld	19,6	80,3	0,0	100,0
Dél-Alföld	18,0	82,0	0,0	100,0
ÖSSZESEN	18,8	81,1	0,1	100,0

Dél-Dunántúlon a legfiatalabb munkanélküliek részaránya 22,6%-ot tett ki, Közép-Magyarországon ezzel szemben 15,8%-ot. Ezzel párhuzamosan Közép-Magyarországon az átlagosnál jóval magasabb a 25–64 évesek részaránya, különösen a nők körében.

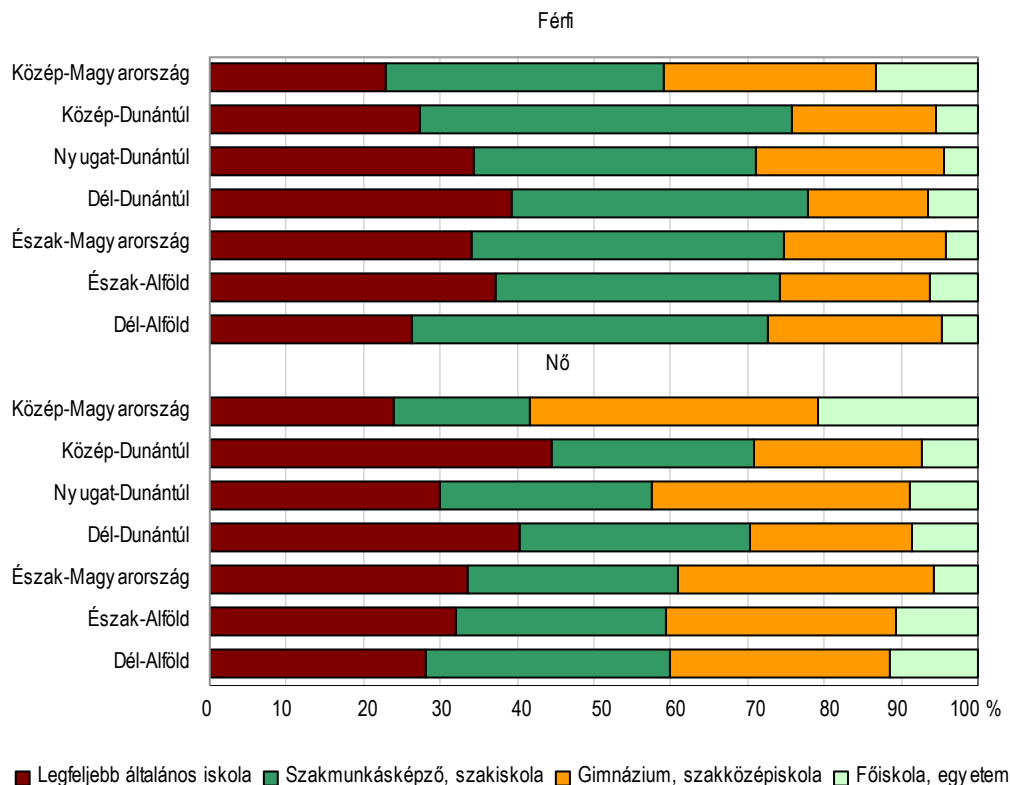
A munkanélküliségi rátát korcsoportonként tekintve az előző évihez képest különösen a 15–24 évesek munkanélküliségi rátája emelkedett. E korcsoportban a legnagyobb, közel 13 százalékpontos növekedés Nyugat-Dunántúlon történt, ahol a korcsoport munkanélküliségi rátája elérte a 23,2%-ot. A többi régióban 5–7 százalékponttal nőtt a mutató. A 25–64 évesek munkanélkülisége 5,9–13,5% közötti értékeket mutatott, a legnagyobb (13,5%) Észak-Magyarországra, a legalacsonyabb (5,9%) Közép-Magyarországra volt jellemző.

A munkanélkülivé válás kockázatát igen erőteljesen meghatározza az iskolai végzettség.

2009-ben a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 32%-ot tett ki, ami 2 százalékponttal haladta meg az előző évit. E réteg súlya a munkanélkülieken belül Közép-Magyarországon és Dél-Alföldön volt a legkisebb (23–27%), Dél-Dunántúlon pedig a legmagasabb (40%). A szakmunkások részaránya Közép-Dunántúlon és Dél-Alföldön volt kiugró (38–40%) és Közép-Magyarországon a legalacsonyabb (28%). A legszámottevőbb (14 százalékpontos) régiós különbség a gimnáziumi végzettségűek arányában mutatkozik. A két szélsőértéket Dél-Dunántúl (18%) és Közép-Magyarország (32%) képviseli. A diplomások esetében is csaknem ilyen nagyok a differenciák. A magasan képzettek aránya Közép-Magyarországon a legszámottevőbb, ahol 17%-uk a főiskolai, egyetemi végzettségű. Észak-Magyarországon ezzel szemben a mutató az 5%-ot sem ért el.

Nemenként is lényeges differenciák vannak a munkanélküliek iskolai végzettségében. Míg az általános iskolát végzettek aránya a két nemnél csaknem azonos, a férfi munkanélküliek körében 14 százalékponttal nagyobb a szakmunkásképzőt-szakiskolát végzettek hányada (40%) és 9 százalékponttal kisebb a gimnáziumban érettségizetteké.

A munkanélküliek megoszlása nemenként, a legmagasabb végzettség szerint, 2009

A diplomás munkanélküliek aránya 4–5 százalékponttal magasabb a nők körében. Összeségében 2009-ben a diplomás munkanélküliek száma nőtt leginkább – csaknem másfélszeresére – és négytizedük Közép-Magyarországon koncentrálódott.

4. Az állami munkaközvetítőben nyilvántartott állás keresők

4. 1. A nyilvántartott állás keresők száma és összetétele

2009. december végén a nyilvántartott állás keresők¹ száma – lényegében követve a KSH munkaerő-felméréséből számolt munkanélküliség trendjét – 604,6 ezer fő volt, 127,2 ezer fővel, azaz 26,7%-kal magasabb, mint az előző év azonos időpontjában. 2009-ben a havi adatok átlaga alapján 561,8 ezer állás keresőt tartottak nyilván, 119,4 ezer fővel többet, mint 2008-ban.

Az állás keresők számának nagymértékű növekedése alapvetően a válság következménye, ami megemelte az érintettek számát, ugyanakkor vélhetően közrejátszott benne az „Út a munkához” program beindítása is, amely egy korábban passzív réteget ösztönzött a foglalkoztatási szolgálattal történő kapcsolat felvételére.

Területi összehasonlításban a munkaerő-piaci dinamika éles fordulatot vett – a különbségek a munkaerő-felmérés adatainál még markánsabban mutatkoztak meg –, hiszen az állás keresők száma a fejlettebb régiókban nőtt leginkább. Ennek ellenére ezeken a területeken még mindig jóval kedvezőbb a nyilvántartott állás keresők gazdaságilag aktív népességhez viszonyított aránya, mint a többi régióban.

10. ábra

A nyilvántartott állás keresők aránya a gazdaságilag aktív népesség százalékában, 2009. december

A Foglalkoztatási és Szociális Hivatal számításai szerint 2009. decemberben az állás keresők **gazdaságilag aktív népességhez** viszonyított hányada Közép-Magyarországon, Közép-Dunántúlon és Nyugat-Dunántúlon is az országos átlag (13,7%) alatt maradt, míg a többi régió

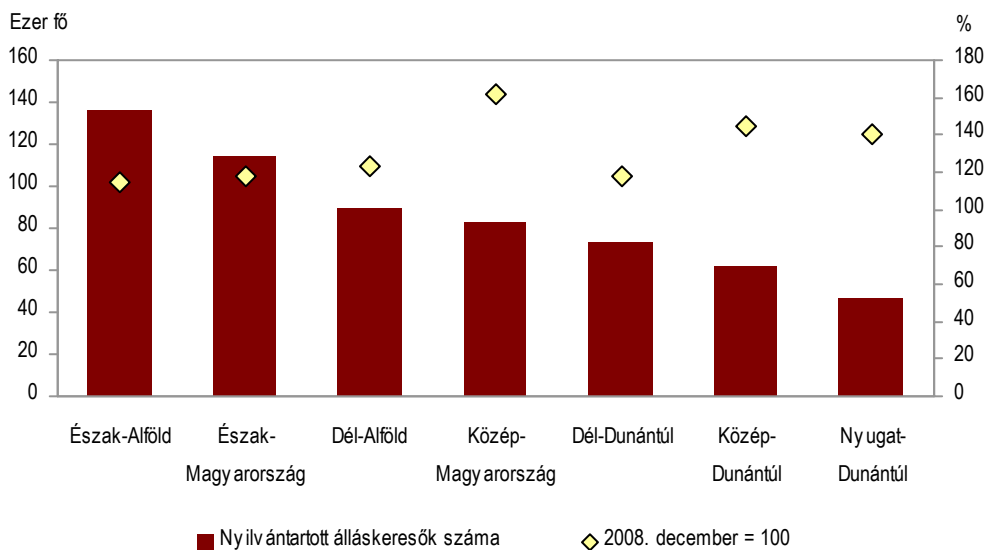
¹ *Nyilvántartott állás kereső*: az állami munkaközvetítő irodában nyilvántartásba vett személy, aki munkaviszonnyal nem rendelkezik, nem tanuló, nem nyugdíjas, foglalkoztatást elősegítő támogatásban nem részesül, munkát vagy önálló foglalkoztatást keres, munkavégzésre rendelkezésre áll és a Foglalkoztatási és Szociális Hivatallal állás keresési megállapodást kötött.

óban meghaladta azt. 2009. év végén Észak-Magyarországon (22,2%) és Észak-Alföldön (21,5%) élt a gazdaságilag aktív népességhez viszonyított legtöbb álláskereső. A megyék közül Szabolcs-Szatmár-Beregben (26%) legmagasabb a mutató értéke, de kéttizedet meghaladó volt Borsod-Abaúj-Zemplénben (24,4%), Nógrádban (22,5%), Somogyban (20,6%) és Hajdú-Biharban (20,4%) is.

A nyilvántartott álláskeresők száma 2009. decemberben az egy évvel korábbihoz képest minden régióban nőtt; a gazdasági recesszió kezdetétől érintett régiókban jobban, (Közép-Magyarországon 61,6; Közép-Dunántúlon 44,1; és Nyugat-Dunántúlon 40,1%-kal), míg a többi területen kevésbé (Dél-Alföldön 23,1; Észak-Magyarországon 18,3; Dél-Dunántúlon 18,1; és Észak-Alföldön 15%-kal). Az álláskeresők számában egy-egy régión belül is jelentős eltérések voltak. A legnagyobb mértékű növekedés 2008. és 2009. december között Komárom-Esztergom megyében (70,8%) és Budapesten (68,4%) következett be, de 50%-ot meghaladó volt Pest (54,8%) és Vas megyében (54%) is. A már korábbi években is magas munkanélküliséggel sújtott megyékben – Szabolcs-Szatmár-Beregben 8,1; Borsod-Abaúj-Zemplénben valamint Somogyban egyaránt 15,7%-kal – kevésbé emelkedett az álláskeresők száma. Az eltérő ütemű térségi változások hatását jól mutatja, hogy 2008-ban még minden negyedik, 2009-ben már „csak” minden ötödik álláskereső élt a munkanélküliség által leginkább érintett két megyében, Borsod-Abaúj-Zemplénben és Szabolcs-Szatmár-Beregben. Mindazonáltal 2009. decemberben a legtöbb álláskeresőt Borsod-Abaúj-Zemplénben (71,9 ezer), míg a legkevesebbet Vas megyében (13 ezer) tartották nyilván.

11. ábra

A nyilvántartott álláskeresők száma és változása, 2009. december

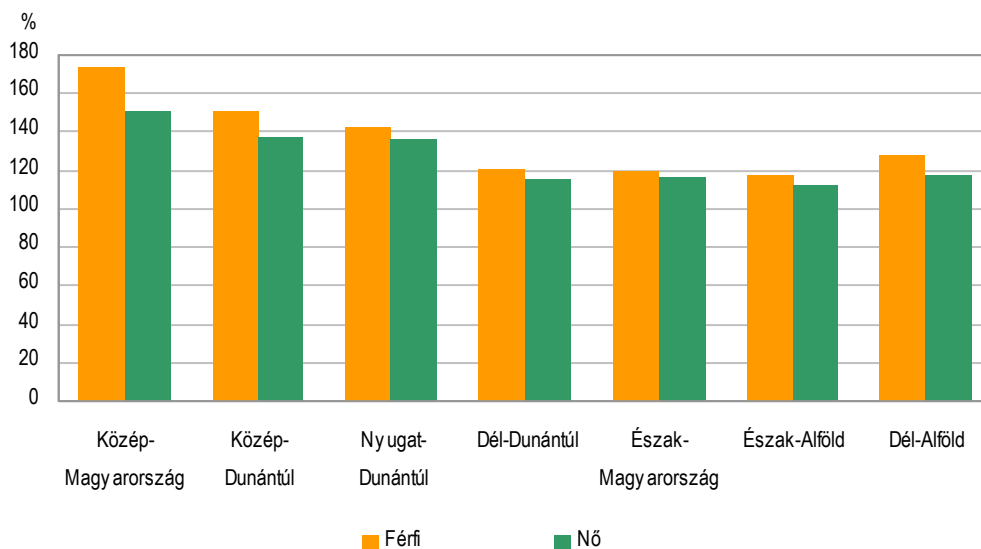

Magyarországon tovább romlott a nyilvántartott **álláskereső férfiak** helyzete, számuk egy év alatt háromtizeddel (a nőké 23%-kal) emelkedett, a gazdasági recesszióban és annak munkaerő-piaci hatásaiban súlyosan érintett Komárom-Esztergom megyében pedig 83%-kal nőtt. A férfiak kedvezőtlenebb munkaerő-piaci pozícióját igazolják a Foglalkoztatási és Szociális Hivatal csoportos létszámleépítésre vonatkozó gazdasági ágak szerinti adatai is. Ezek alapján a legnagyobb leépítések a feldolgozóiparban történtek, amely jellemzően férfi munkaerőt alkalmaz. A nyilvántartott álláskereső férfiak száma 2008. december óta eltelt egy év alatt minden régióban a nőké meghaladóan emelkedett. Leginkább Közép-Magyarországon gyarapodott mind a férfi, mind pedig a női álláskeresők száma (74,1; valamint 50,8%-kal), és mindkét nem esetében jelentős növekedés következett be Közép- és Nyugat-Dunántúlon is.

Az álláskeresőkön belül a férfiak aránya országosan 2008 decemberéhez képest 1,4 százalékponttal növekedett, így 2009-re 53,9%-ot tett ki. Valamennyi régióban és megyében magasabb volt a férfiak hányada, mint a nőké, a fővárosban azonban – hasonlóan az előző évhez – a nők aránya valamivel nagyobb (50,9%) volt.

12. ábra

**A nyilvántartott álláskereső férfiak és nők száma, 2009. december
(2008. december=100)**

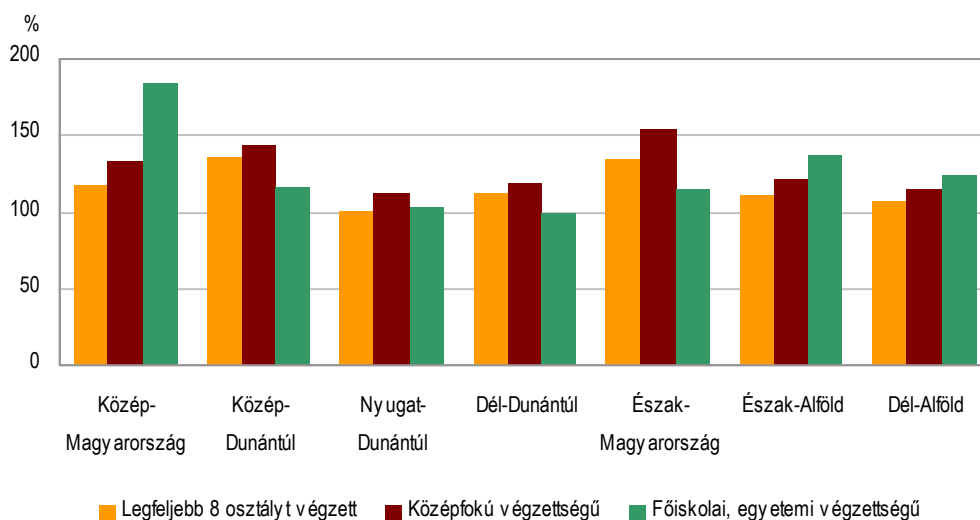
Azok számára, akik veleszületett vagy balesetből származó sérülés következtében, vagy az életük során szerzett betegség miatt nem képesek olyan módon vagy mértékben elvégezni egyes munkafeladatokat, mint a hozzájuk korban, képzettségben hasonló, azonos nemű személyek általában, még nagyobb terhet jelent munkájuk elvesztése. Ők tekinthetők **megváltozott munkaképességűeknek**.

Országosan 2009. decemberben a nyilvántartott álláskeresők 4,7%-át, 28,1 ezer megváltozott munkaképességű személyt tartottak nyilván. Számuk Észak-Alföldön (7,5 ezer), az összes álláskeresőhöz viszonyított arányuk pedig Dél-Alföldön (5,8%) volt a legmagasabb.

2009. decemberben minden régióban nőtt a nyilvántartott megváltozott munkaképességű álláskeresők száma az előző év azonos hónapjához képest. A megyék közül csak Bács-Kiskunban és Zalában mutatkozott csökkenés. A megváltozott munkaképességűek életkorát tekintve a 26 éven aluliak hányada minden régióban alacsony, egyikben sem haladta meg a 2%-ot. Többségük 45 éves vagy idősebb, arányuk Észak-Magyarországon (71%), ezen belül Heves megyében (71,8%) a legmagasabb.

A megváltozott munkaképességű álláskeresők iskolai végzettségét vizsgálva megállapítható, hogy körükben magasabb az alacsony iskolázottságúak aránya (48,5%), mint az összes álláskeresőn belül (39,6%), így helyzetükből adódóan a munkaerőpiacon számukra még inkább hátrányt jelent a képzettség hiánya. A felsőfokú végzettségűeknél fordított a helyzet, lényegesen kisebb súllyal szerepelnek az egyetemet, főiskolát végzetek a megváltozott munkaképességűek (1,6%) között, mint az összes álláskereső (4,7%) esetében. Észak-Alföldön volt a legmagasabb a legfeljebb 8 osztályt végzők hányada, ugyanitt a legalacsonyabb a főiskolát, illetve egyetemet végzeteké. Közép-Magyarországon rendelkeztek a megváltozott munkaképességűek a legnagyobb arányban felsőfokú, Dél-Alföldön pedig középfokú iskolai végzettséggel.

A megváltozott munkaképességű állás keresők száma legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2009. december (2008. december = 100)

A nyilvántartott állás keresőket **korcsoportonként** vizsgálva megállapítható, hogy a 26 év alattiak száma kiemelkedően magas az Észak-Alföldön és Észak-Magyarországon. A megfelelő korú állás keresők közel 47%-a ebből a két régióból került ki. A kedvezőbb gazdasági helyzetben lévő régiók (Közép-Magyarország, Nyugat-Dunántúl, Közép-Dunántúl) körében alacsonyabb (11,7–16,8%), míg a kevésbé fejlettek (Dél-Dunántúl, Dél-Alföld, Észak-Magyarország, Észak-Alföld) esetében magasabb (17,9–20,6%) a 26 év alattiak aránya az összes regisztrált állás keresőn belül. 2009. decemberben az előző évhez képest a legfiatalabb állás keresők (26 év alattiak) száma országosan 23,6%-kal növekedett. Kiemelkedően Közép-Magyarországon – ezen belül is mind Pest megyében (59,5%-kal), mind Budapesten (52,5%-kal) –, míg legkevésbé Észak-Magyarországon (15,9%-kal) bővült e kör.

2009 decemberében az állás keresők negyztizede a 26–40 év közötti korcsoportba tartozott. Az átlaghoz képest a régiók között nem nagy az eltérés, arányuk Közép-Magyarországon a legmagasabb, míg Közép-Dunántúlon a legalacsonyabb. A 41–55 éves korcsoportban lévők hányada országosan 36,1%-ot képviselt, és az arányukban szintén nincs lényeges területi különbség. A 26–55 éves korosztályba tartozók száma egy év alatt 27,4%-kal emelkedett, jelentős területi differenciák mellett. E korcsoport leginkább Közép-Magyarországon (63,3%-kal) bővült, legkevésbé az Észak-Alföldön (14,2%-kal).

Az állás keresőkön belül relatíve mérsékelt (6,3%) az 55 évnél idősebbek részaránya. Ez a mutató Nyugat-Dunántúlon (9%), valamint Közép-Magyarországon (8,9%) a legmagasabb, míg Észak-Alföldön (4,6%) a legalacsonyabb. A megyék között a két szélsőérték Zalaiban (10,3%), illetve Szabolcs-Szatmár-Beregen (3,5%) figyelhető meg.

Az 55 évesnél idősebbek száma összességében 26,7%-kal emelkedett 2008 decemberéhez képest. A válság hatása e korosztályt főleg a fejlettebb térségekben érintette jelentősebben (Közép-Magyarországon és Közép-Dunántúlon).

A nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerint, 2009. december

Régió	26 év alatti	26–55 éves	56 éves és idősebb	Összesen	26 év alatti	26–55 éves	56 éves és idősebb	Összesen
	nyilvántartott álláskeresők száma				2008. december = 100,0			
Közép-Magyarország	9 670	65 386	7 336	82 392	156,4	163,3	154,4	161,6
Közép-Dunántúl	10 430	46 935	4 706	62 071	135,3	145,4	152,8	144,1
Nyugat-Dunántúl	7 448	35 241	4 209	46 898	130,3	142,2	141,3	140,1
Dél-Dunántúl	13 120	55 890	4 113	73 123	117,2	118,7	114,0	118,1
Észak-Magyarország	21 984	86 930	5 799	114 713	115,9	119,4	110,5	118,3
Észak-Alföld	28 043	101 879	6 292	136 214	118,1	114,2	113,1	115,0
Dél-Alföld	16 659	67 022	5 484	89 165	125,0	123,2	116,1	123,1
ÖSSZESEN	107 354	459 283	37 939	604 576	123,6	127,4	126,7	126,7

A nyilvántartott álláskeresők között **iskolai végzettség** szerint jelentős eltéréseket figyelhetünk meg. A legfeljebb az általános iskola 8. osztályát végzettek száma 2009 végén a régiók közül Észak-Alföldön és Észak-Magyarországon, míg a megyék közül Borsod-Abaúj-Zemplénben és Szabolcs-Szatmár-Beregben a legmagasabb. Borsod-Abaúj-Zemplén megyében több mint 33 ezer álláskeresőt tartottak nyilván, akiknek 8 általános vagy annál alacsonyabb iskolai végzettségük volt, és ez a szám háromszorosa a – lényegesen nagyobb lakosságszámú – budapestinek.

A legfeljebb az általános iskola 8. osztályát végzettek aránya 2009 decemberében az országos átlagnál (39,6%) nagyobb Észak-Alföldön (45,8%), Észak-Magyarországon (45,4%) és Dél-Dunántúlon (43,7%). A megyék közül kiemelkedően magas Szabolcs-Szatmár-Bereg (49,5%), Nógrád (46,9%) és Borsod-Abaúj-Zemplén (46,1%) megyékben, míg a fővárosban a legalacsonyabb (25,4%). Megállapítható, hogy minden régióban, megyében, valamint a fővárosban is nőtt a legalacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkező álláskeresők száma az előző év decemberéhez képest. Az emelkedés a fejlettebb régiókban volt jelentősebb, így Közép-Magyarországon, Közép-Dunántúlon, valamint Nyugat-Dunántúlon (51,1–30,4%). Észak-Magyarországon és Észak-Alföldön lényegesen kisebb volt a növekedés (9,7, illetve 7,2%).

A kedvezőtlen gazdasági folyamatok a középfokú végzettségű², nagyrészt szakképzettséggel rendelkezők munkavállalási lehetőségeit szűkítették be leginkább, s az elbocsátások is a szakképzett munkaerőt érintették drasztikusan. Az álláskeresőkön belüli arányuk az országos átlagnál (55,6%) nagyobb Nyugat-Dunántúlon (61,2%), Közép-Magyarországon (60,8%), Közép-Dunántúlon (60,7%), valamint Dél-Alföldön (59,4%). A megyék közül legmagasabb (64,5%) Győr-Moson-Sopronban, míg Szabolcs-Szatmár-Beregben a legalacsonyabb (47,8%). A középfokú végzettségű álláskeresők száma nagyobb mértékben emelkedett, mint a legfeljebb 8 általánossal rendelkezőké, országosan közel 35%-kal. A legjelentősebb növekedést Közép-Magyarországon (67,3%-os), Közép-Dunántúlon (51,4%-os) és Nyugat-Dunántúlon (46,3%-os) figyelhetjük meg, míg legkisebbet Észak-Alföldön (22,2%-os). A középfokú végzettségűek száma az előző év decemberéhez képest látványosan emelkedett (77,4; illetve 74,4%-kal) a fővárosban és a megyék közül Komárom-Esztergomban, míg legkevésbé (13,1; illetve 19,5%-kal) Szabolcs-Szatmár-Beregben és Somogyban nőtt.

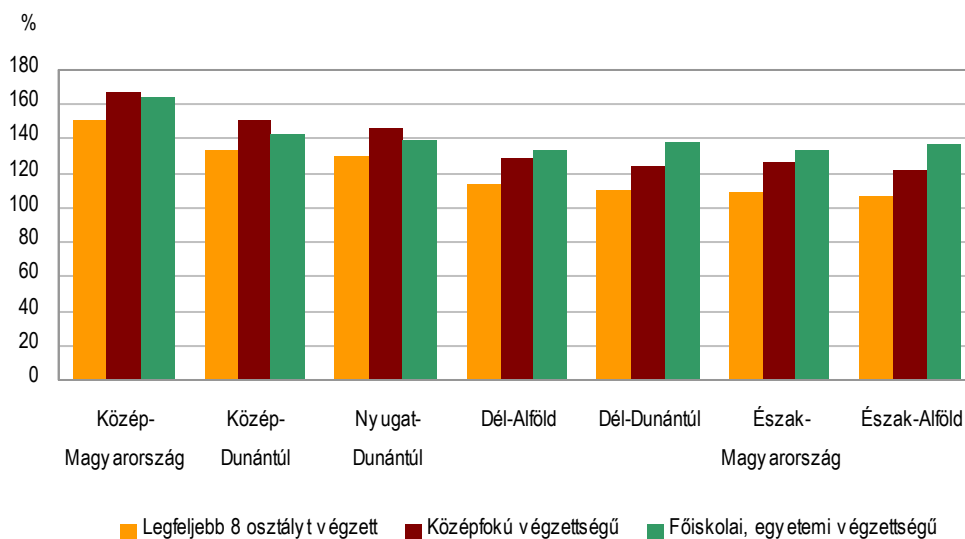
2009 végén a főiskolai, egyetemi végzettséggel rendelkező nyilvántartott álláskeresők aránya országosan 4,7%-ot tett ki. A régiók közül legmagasabb (10,5%) Közép-Magyarországon, 2,2-szerese az országos átlagnak, míg Észak-Magyarországon a legalacsonyabb (3,1%). A főváros és a megyék között a két szélsőértéket egyrészt Budapest képviseli, ahol a diplomások

² Szakmunkásképzőt, szakiskolát, középiskolát végzett.

aránya 14,4%, másrészt Nógrád, ahol mindössze 2,2%. Ez összefüggésbe hozható az adott terület munkaerő-piaci lehetőségeivel, illetve az itt élők iskolázottsági szintjével. A teljes lakosság képzettségére vonatkozóan a 2005. évi mikrocenzus adatok állnak rendelkezésre. A fővárosban ez alapján a 15 éves és idősebb népesség egynegyede rendelkezett főiskolai, egyetemi oklevéllel, míg Nógrád, Békés, illetve Somogy megyében mindössze 8,5–8,7%-a. 2009. decemberben az egy évvel korábbihoz képest országosan a diplomás álláskeresők száma 44,3%-kal emelkedett (jelentősebben, mint a legfeljebb általános, valamint középfokú végzettségűeké). A növekedés ebben az esetben is a fejlettebb területeken volt jelentősebb, különösen Közép-Magyarországon (64%).

14. ábra

A nyilvántartott álláskeresők száma a legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2009. december (2008. december = 100)

Magyarországon 2009 decemberében 51 314 **pályakezdő munkanélküli**³ tartottak nyilván, számuk 23,4%-kal magasabb, mint egy évvel korábban. Arányuk az összes álláskeresőn belül 8,5%. Ez a hányad legmagasabb az Észak-Alföldön, valamint Észak-Magyarországon (11; illetve 10%). A megyék közül kiemelkedően magas Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, valamint Borsod-Abaúj-Zemplén megyében (12,3–10,5%), Budapesten és Pest megyében viszont mindössze 2,6, illetve 4,5%.

2009. decemberben 5428 pályakezdő álláskeresőt regisztráltak a munkaügyi központok Magyarországon, ami 3,2%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Nyugat-Dunántúlon egytizedes növekedés, Dél-Dunántúlon viszont ugyanilyen arányú csökkenés volt. A főváros és a megyék között még nagyobb a különbség, míg Budapesten 38,9%-kal csökkent, addig Vas megyében 44,2%-kal nőtt a nyilvántartásba belépők száma.

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők összetétele a munkaerő-piaci pozíciók szempontjából továbbra is kedvezőtlen. A pályakezdők közül sokan vannak azok akik legfeljebb csak az általános iskolát végezték el, ami nem elégséges a sikeres elhelyezkedéshez. A középfokú végzettségű pályakezdők létszáma minden iskolatípus esetében emelkedett, mivel a beszűkült munkaerőpiac kevésbé tart igényt a tapasztalatlan fiatal munkaerőre, még abban az esetben sem, ha versenyképes végzettséggel rendelkeznek. A gazdasági válság a főiskolát vagy egye-

³ Nyilvántartott pályakezdő álláskereső: a nyilvántartott álláskeresők közül azok a 25. életévüket – felsőfokú végzettségűek esetén 30. életévüket – be nem töltött fiatalok, akik tanulmányaik befejezését követően munkanélküli-ellátásra nem szereztek jogosultságot.

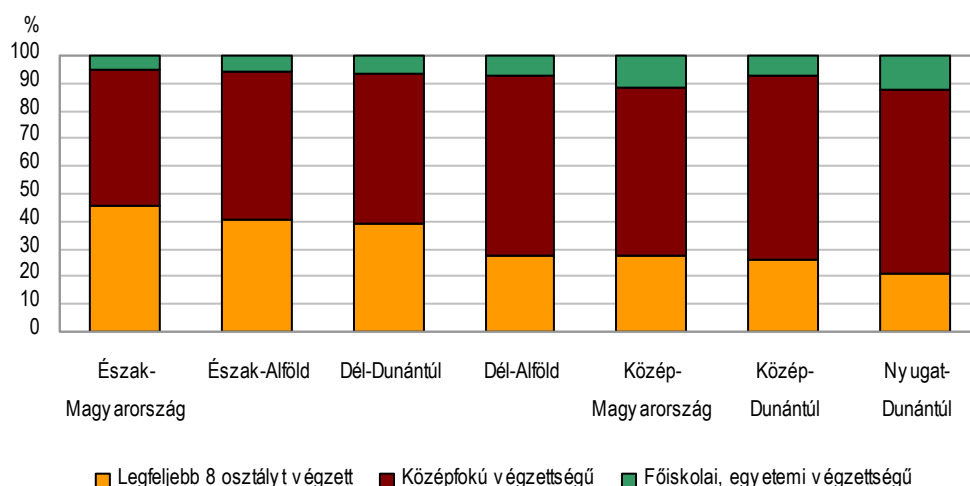
temet végzettek többségénél is meghosszabbította a munkakeresés idejét, ezért sokkal többen szerepeltek a nyilvántartásban, mint 2008 végén.

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma minden régióban és megyében emelkedett, a fővárosban viszont csökkent. Ezen belül a diplomások száma országosan négytizeddel nőtt, jelentős területi különbségek mellett: leginkább (91%-kal) Somogyban emelkedett, míg egyedül Nógrád megyében csökkent (6,2%-kal).

Országosan 2009 végén a pályakezdő munkanélküliek 36,2%-a legfeljebb az általános iskola 8. osztályával, 57%-a középfokú, 6,8%-a főiskolai, egyetemi végzettséggel rendelkezett. A pályakezdő álláskeresők közül is az általános iskola legfeljebb 8. osztályát végzettek aránya Észak-Magyarországon a legmagasabb (45,5%) és Nyugat-Dunántúlon a legalacsonyabb (21,2%). A középfokú végzettségűek aránya Közép-Dunántúlon a legmagasabb (66,7%), Észak-Magyarországon pedig a legalacsonyabb (49,1%). A diplomás pályakezdő álláskeresők hányada Nyugat-Dunántúlon 12,3%, ezzel szemben Észak-Magyarországon 5,4%. A fővárosban ez a részarány 18%, 2,6-szerese az országos átlagnak. Feltételezhető, hogy ebben szerepet játszik az is, hogy Budapesten számos felsőoktatási intézmény található, melyből a végzett fiatalokat a munkaerőpiac rögtön nem tudja felszívni. Valószínűsíthető az is, hogy sok vidéki fiatal a tanulmányait befejezve a fővárosban marad, vagy ott keres munkát.

15. ábra

A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint, 2009. december

2009 decemberében a pályakezdő álláskeresők 51,9%-a férfi, 48,1%-nő volt. Közép-Magyarországon, Nyugat-Dunántúlon és Dél-Alföldön a nők, a többi régióban a férfiak aránya a magasabb.

Az iskoláikat befejező fiatalok a megszerzett tudás birtokában, a korosztályukra jellemző dinamizmussal, az átlagosnál nagyobb mobilitásukkal, és az ismereteik továbbfejlesztésére való fogékonysággal a munkaerőpiac kínálati oldalának fontos csoportját adják. A foglalkoztatók egy része ennek ellenére elzárkózik a pályakezdők alkalmazásától, amit leggyakrabban a gyakorlat, a tapasztalat hiányával, a hosszú betanítási idővel, a fiatalok nem megfelelő alkalmazkodó készségével magyaráznak. A pályakezdők foglalkoztatása mellett érvelők támogatással alkalmazható, olcsó, alakítható, nevelhető, képezhető, gyorsan alkalmazkodó, rugalmas munkaerőnek tekintik a fiatalokat.

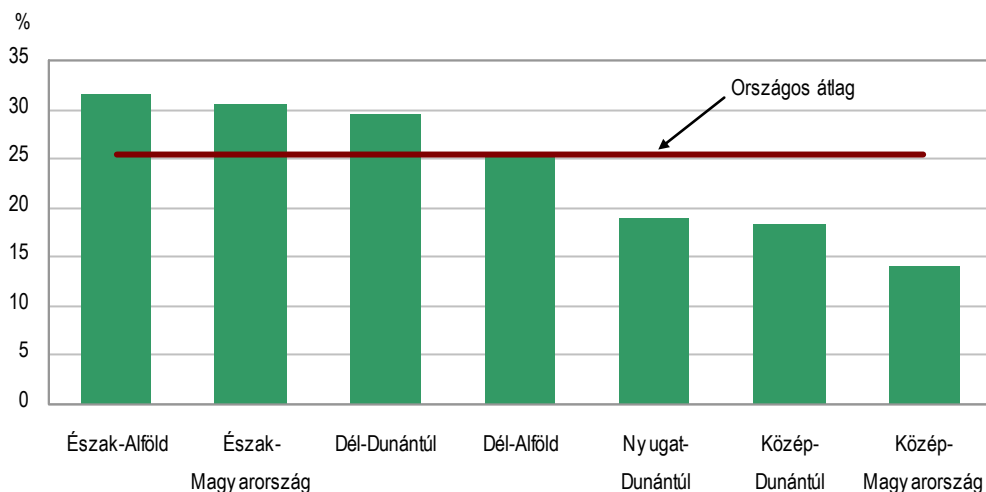
Magyarországon a **tartósan regisztrált álláskeresők**⁴ létszámának bővülése folytatódott 2009-ben is, 2008. decemberhez képest 5,4%-os növekedést mértek. A tartósan állást keresők vizsgálatánál is szembetűnő területi különbségek fedezhetők fel. A régiók közül Közép-Dunántúlon (46,4%), Nyugat-Dunántúlon (41,8%), Közép-Magyarországon (29%), Dél-Dunántúlon (8,5%) és Dél-Alföldön (7,6%) az országos átlagot meghaladó emelkedés mutatkozott 2008 és 2009 decembere között. A munkaerő-piaci szempontból kedvezőtlenebb helyzetű Észak-Alföldön és Észak-Magyarországon viszont egy év alatt csökkenés (az előbbi régióban csekély, 0,4%-os; az utóbbiban pedig 10,6%-os) következett be.

A megyék közül a két szélsőértéket Heves (14%-os mérséklődés) és Komárom-Esztergom (2,1-szeres növekedés) képviselte. Az észak-keleti megyékben és Békésben a tartósan regisztrált álláskeresők létszámának mérséklődéséhez hozzájárult a közfoglalkoztatás kiterjesztése is, amely a legalább egy éve állástalan rétegek számára leginkább a hátrányos helyzetű területeken növelte a foglalkoztatási lehetőségeket.

Változott a tartósan állástalanok összes álláskeresőhöz viszonyított aránya is, országosan 5,2 százalékponttal mérséklődött 2009. december végére. Erőteljes csökkenés Észak-Magyarországon (9,9 százalékpont), azon belül is Heves megyében (10,5 százalékpont) következett be. Közép-Dunántúlon és Nyugat-Dunántúlon növekedést tapasztalhattunk, legnagyobb mértékben Győr-Moson-Sopron megyében (3,3 százalékpont). Mindezek ellenére lényegesen nem változott a régiók relatív helyzete, Észak-Alföldön (31,5%) és Észak-Magyarországon (30,6%) legmagasabb az egy éve vagy régebben állást keresők hányada, Közép-Magyarország (14%) pozíciója továbbra is a legkedvezőbb.

16. ábra

A tartósan regisztrált álláskeresők nyilvántartott álláskeresőkhöz viszonyított aránya, 2009. december

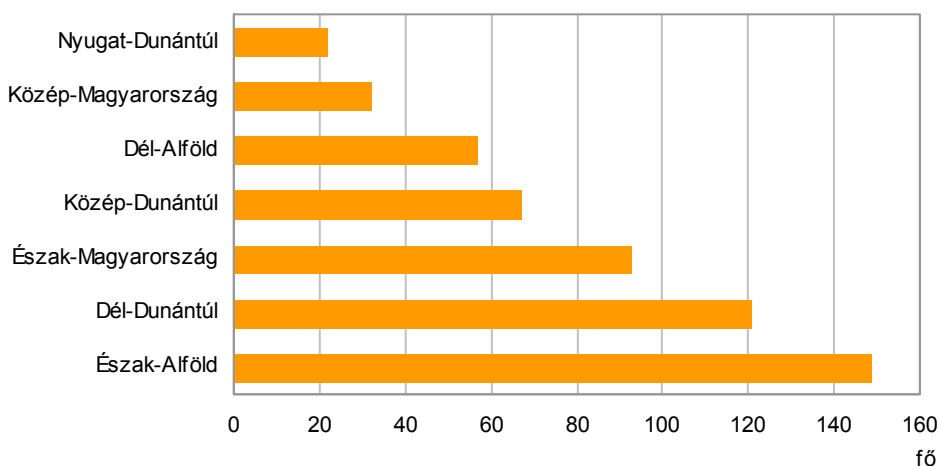
A munkaerő-piaci folyamatok változása érzékelhető a **bejelentett betöltetlen álláshelyek számának** alakulásában is. Az álláskeresők számának növekedésével egyidejűleg jelentősen csökkent a munkáltatók által bejelentett betöltetlen álláshelyek száma. A 2009. decemberi zárónapot tekintve összesen 10 034 álláshely várt kiközvetítésre, a legtöbb támogatás nélküli betöltetlen álláshely az egyéb feldolgozóipari gépszerelői, a gyártósori összeszerelő, az egyéb segédmunkás és a járművezető szakmákban jelentkezett. A betöltetlen álláshelyek 47,8%-a

⁴ Tartósan regisztrált álláskereső: egy éve, vagy annál régebben megszakítás nélkül minden hónapban szerepelt a nyilvántartásban.

Közép-Magyarországon és Nyugat-Dunántúlon együttesen, 15,5%-a Dél-Alföldön, 12,4%-a Észak-Magyarországon volt. A többi régióban pedig ez az arány 6–9,2% között alakult. Az egy álláshelyre jutó munkanélküliek száma az Észak-Alföldön (149) a legmagasabb, Nyugat-Dunántúlon (22) a legalacsonyabb. A mutató Dél-Dunántúlon (121) az országos átlag (60) kétszerese, Észak-Magyarországon (93) pedig 1,6-szerese volt.

17. ábra

Egy bejelentett betöltetlen álláshelyre jutó nyilvántartott álláskeresők száma, 2009. december

Megyéenként vizsgálva egy bejelentett betöltetlen álláshelyre Hajdú-Biharban (258) jutott a legtöbb munkanélküli, míg Zalaiban (16) a legkevesebb.

4.2. Munkanélküli-ellátások, foglalkoztatást elősegítő eszközök

Az álláskeresők ellátására irányuló passzív munkaerő-piaci eszközrendszer is átalakult. Magyarországon a 2009. decemberi adatok alapján az álláskeresők 67,3%-a részesült valamilyen ellátásban: 26,9%-a álláskeresési járadékot, 12,7%-a álláskeresési segélyt, 0,5%-a rendszeres szociális segélyt, 27,3%-a pedig rendelkezésre állási támogatást kapott. Az álláskeresők 32,7%-ának azonban semmilyen ellátása sem volt.

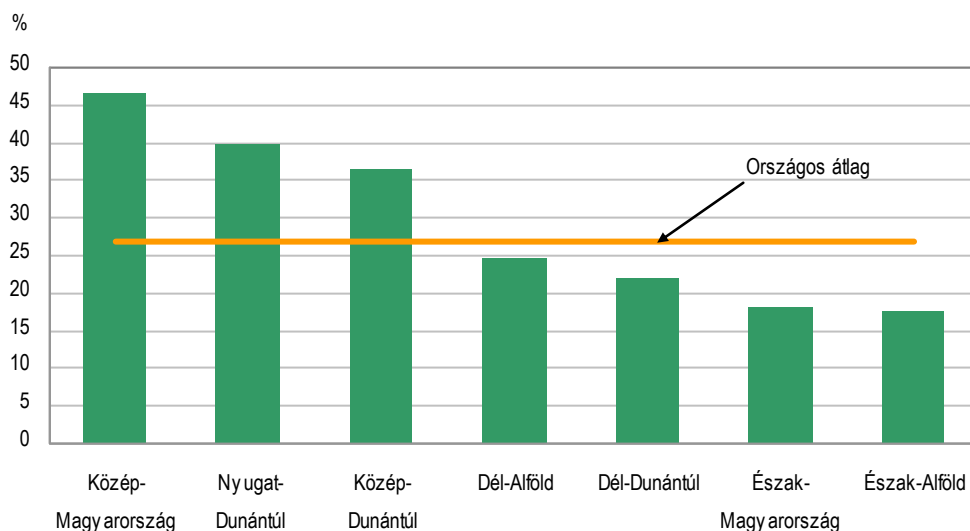
A különféle ellátásoknál jelentős területi különbségek mutatkoztak. 2009. decemberben a juttatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők közül 162,5 ezer fő kapott **álláskeresési járadékot**², számuk 2008. decemberhez képest háromtizeddel, 37,5 ezerrel nőtt. Az ellátások közül az álláskeresési járadékban részesülteknek a nyilvántartott álláskeresőkhöz viszonyított aránya Közép-Magyarországon (46,6%) a legmagasabb, míg Észak-Alföldön és Észak-Magyarországon a legalacsonyabb, 17,5; illetve 18,1%. A kedvezőbb adottságú régiókban az álláskeresők nagyobb hányada szerzett jogosultságot járadéokra a korábbi járulékfizetési kötelezettségének teljesítésével, és kisebb arányban részesültek rendszeres szociális segélyben vagy rendelkezésre állási támogatásban. A kedvezőtlenebb gazdasági helyzetben lévő régiók esetében – ahol a válság előtt is jelentős volt a munkanélküliség – pedig fordított helyzet alakult ki.

² *Álláskeresési járadékban részesülő:* a nyilvántartott álláskeresők közül az, aki álláskeresővé válását megelőzően járulékfizetési kötelezettségének eleget tett, és így a Foglalkoztatási Törvényben meghatározottak szerint álláskeresési járadék folyósítására jogosultságot szerzett. E törvény 2005. november 1-jei változása 2006. január 1-jétől volt vállalkozók belépését is lehetővé teszi. A törvényváltozás következtében 2007. januártól az álláskeresési járadék folyósításának első és második szakaszában lévők, valamint a vállalkozói járadékban részesülők száma.

Az álláskeresői járadékban részesülők zárólétszáma minden régióban emelkedett az előző év decemberéhez képest, leginkább Közép-Magyarországon és azon belül is Budapesten – több mint kétharmaddal –, és az országos átlagot meghaladta a növekedés Pest, Komárom-Esztergom, Vas és Bács-Kiskun megyében is. 2009. decemberben az álláskeresői járadékosok közül az elhelyezkedettek száma 56,5%-kal nőtt 2008 azonos időszakához képest. Országosan 7,8 ezer főnek sikerült elhelyezkednie, számuk az előző évhez képest Nyugat-Dunántúlon, különösen Vas megyében (több mint háromszézzel) bővült.

18. ábra

Az álláskeresői járadékban részesülők aránya a nyilvántartott álláskeresőkhöz viszonyítva, 2009. december

2009. december végén országosan 76 522 fő kapott **álláskeresői segélyt**⁶, ez a nyilvántartott álláskeresők 12,7%-át jelentette. A régiók és megyék között az átlaghoz képest jelentős aránybeli eltérést nem lehetett megfigyelni. A régiók közül Nyugat-Dunántúlon a legmagasabb (15,6%), Észak-Alföldön a legalacsonyabb (11,5%) ez a hányad. 2008 végéhez képest országosan 43,9%-kal emelkedett az álláskeresői segélyben részesültek száma. A növekedés legszámottevőbb így Közép-Magyarországon (55,9%), Észak-Magyarországon (55,7%), valamint Közép-Dunántúlon (51,1%).

A **rendszeres szociális segélyben és rendelkezésre állási támogatásban**⁷ részesültek zárónapi létszáma 2009 decemberében 167 742 fő volt, amely 10,3%-kal több az egy évvel korábbinál. Régióként megfigyelve Közép-Dunántúlon 41,8%-kal, Dél-Alföldön „csak” 2,6%-kal emelkedett a támogatottak száma. A megyék között Komárom-Esztergom megyében több mint 2,2-szeresére nőtt, míg Békésben 1,7%-kal csökkent a létszám. A rendszeres szociális segélyben és rendelkezésre állási támogatásban részesültek aránya a nyilvántartott álláskeresők közül országosan 27,7%-ot tett ki. A megyék közül Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-

⁶ *Álláskeresői segélyben részesülők:* a nyilvántartott álláskeresők közül azok; a) akik min. 180 napra megállapított álláskeresői járadék folyósítási idejüket kimerítették; b) akik min 200, max. 364 nap munkaviszonnyal rendelkeznek; c) akiknek a kérelem benyújtásakor a rájuk irányadó nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb 5 év hiányzik és a legalább 140 napra megállapított álláskeresői járadék folyósítási idejüket kimerítették.

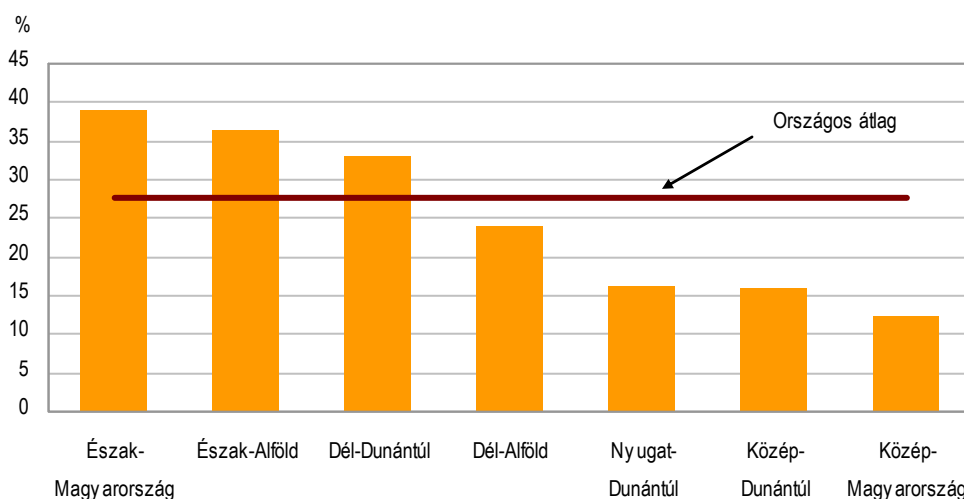
⁷ *Rendszeres szociális segélyben részesülők:* a nyilvántartott álláskeresők közül azok, akik a munkanélküli ellátásra való jogosultsági idejüket kimerítették és akiknek a települési önkormányzat az 1993. évi III. tv. (A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról) szerint rendszeres szociális segélyt állapított meg.

Rendelkezésre állási támogatásban részesülők azon aktív korúak ellátására jogosult álláskeresők, akiknek közfoglalkoztatásuk idején kívüli időszakban a települési önkormányzat az 1993. évi III. tv. (A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról) szerint rendelkezésre állási támogatást folyósít.

Szatmár-Bereg megyében a legnagyobb ez a hányad (42,4; illetve 41,3%), míg Budapesten és Győr-Moson-Sopron megyében a legkisebb (11,8; valamint 9,1%). A rendszeres szociális segélyre és rendelkezésre állási támogatásra jogosult nyilvántartott álláskeresők aránya a gazdaságilag fejletlenebb, nagyarányú munkanélküliséggel érintett térségekben magasabb, mivel rendszeres szociális segélyben azok részesültek a regisztrált álláskeresők közül, akik munkanélküli-ellátásra való jogosultsági idejüket kimerítették, tehát már hosszabb ideje nem tudtak elhelyezkedni.

19. ábra

Rendszeres szociális segélyben és rendelkezésre állási támogatásban részesülők aránya a nyilvántartott álláskeresőkhöz viszonyítva, 2009. december

Az álláskeresők foglalkoztatását elősegítő **aktív foglalkoztatáspolitikai eszközzel**⁸ támogatott érintettek létszáma országosan 39 788 főt tett ki, 49,2%-kal kevesebbet, mint egy évvel korábban. Szám szerint legtöbben (8,7 ezer fő) Közép-Dunántúlon és Dél-Dunántúlon (8,4 ezer fő), legkevesebben pedig (3,4 ezer fő) Közép-Magyarországon vettek részt ezekben a programokban. A régiók közül Közép-Dunántúlon és Nyugat-Dunántúlon, a megyék esetében Komárom-Esztergomban, Vasban, Tolnában növekedett, míg a többiben mindenhol csökkent az érintettek száma.

Az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökön belül a legtöbb támogatottat a munkaviszonyban nem állók munkaerő-piaci képzése (48,8%), a bér- és járulék jellegű támogatás (27,2%), és a közhasznú foglalkoztatás (10,9%) érintette. A vállalkozóvá válás támogatása (8,2%), illetve az egyéb eszköz (4,8%) szerepe kisebb. Az érintett létszám megoszlása a foglalkoztatást segítő eszközök típusát tekintve régióként jelentősen eltérő.

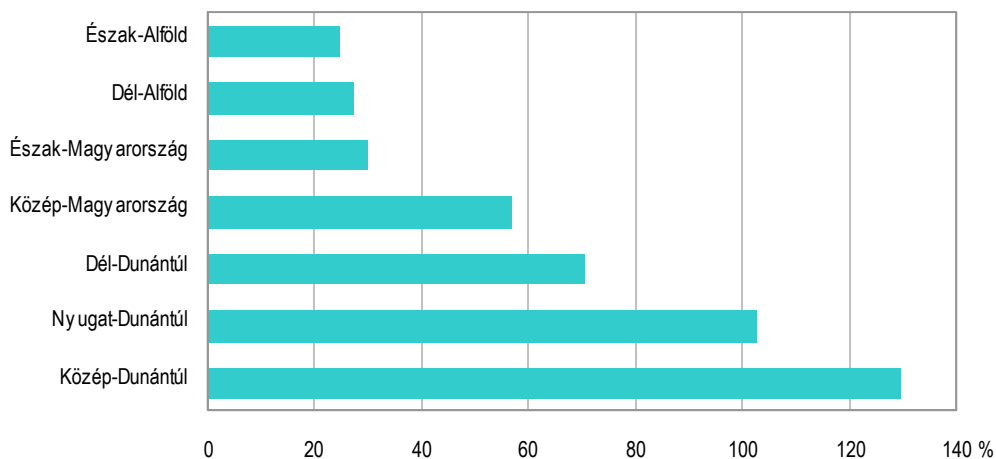
A munkaerő-piaci képzésben részt vevők aránya Dél-Alföldön (66,0%), Dél-Dunántúlon (60,6%), Nyugat-Dunántúlon (58,4%), illetve Észak-Alföldön (54%) az országos átlagnál magasabb volt, ugyanakkor Közép-Dunántúlon az érintettek 30,5%-a vett részt képzésekben. A 2009-ben indított képzések széles szakirány skálát öleltek fel, a hagyományos építőipari, fémipari képzések mellett megtalálhatóak voltak a szakképesítéssel rendelkezők kiegészítő nyelvi képzései, a számítástechnikai tanfolyamok, a gépjárművezetői képzés, valamint a szolgáltatói szféra szakirányai is.

⁸ *Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközben részt vevők:* mindazok a személyek, akik a Foglalkoztatási Törvény szerinti valamely foglalkoztatást elősegítő támogatásban részesülnek. Nyilvántartott álláskeresők esetében a résztvevők a támogatás idejére kikerülnek a nyilvántartott álláskereső státuszából. Azokat foglalja magába, akik a tárgyhónapban egy napon támogatott eszköz kedvezményezettjei voltak.

A bér- és járulék jellegű támogatásokkal az elsődleges munkaerőpiacra kerültek vissza az álláskereső, 2009-ben Közép-Dunántúlon 3952; Dél-Dunántúlon 1735; Észak-Magyarországon 1640; és Közép-Magyarországon 1307 fő foglalkoztatását segítették elő ily módon.

20. ábra

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközzel támogatottak száma, 2009. december
(2008. december = 100)

A közhasznú foglalkoztatás korábbi vezető szerepe megszűnt ugyan, de még így is 4356 fő hátrányos helyzetben lévő álláskereső dolgozott támogatásuk mellett a másodlagos munkaerőpiacon közhasznú munkavégzés keretében. A közhasznú foglalkoztatásba bevontak aránya Észak-Magyarországon a legmagasabb (16,7%), míg Közép-Magyarországon a legalacsonyabb (7,9%).

5. Az alkalmazásban állók száma és keresete

A foglalkoztatottak legnagyobb hányada alkalmazottként jelenik meg a munkaerő-piacon. Jellemzőik vizsgálatára a gazdasági szervezetek körében végzett, úgynevezett intézményi adatgyűjtés alapján is mód van, részletes ágazati struktúra bemutatásával. Az intézményi adatgyűjtés a legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásokra, továbbá létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervekre és a kijelölt nonprofit szervezetekre kiterjedő adatgyűjtés. A legfrissebb, rendelkezésre álló 2009. évi adatok az **alkalmazásban állókat** a szervezetek **székelyén** összegzik.

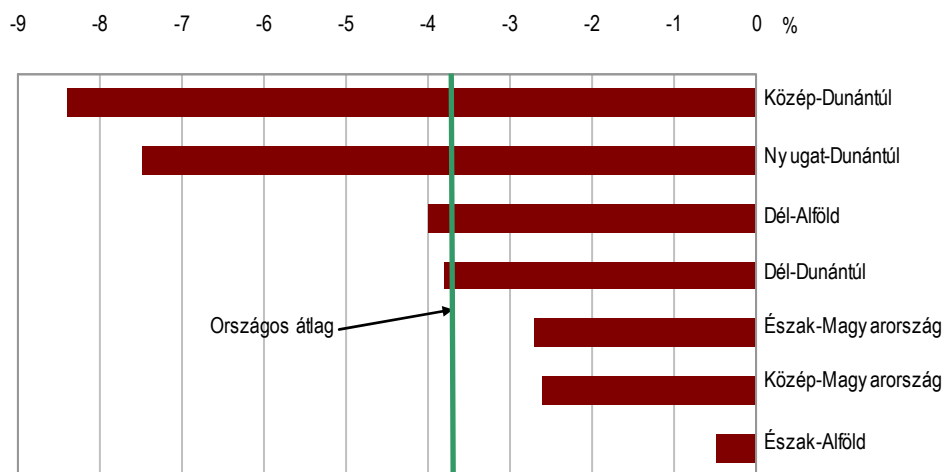
5.1. Az alkalmazásban állók száma és ágazati összetétele

A megfigyelt szervezetek körében 2009-ben országosan 2 millió 661 ezer fő állt alkalmazásban, 3,7%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban. Közülük a versenyszférában 1 millió 822 ezer, a költségvetési szerveknél 748 ezer fő dolgozott. A versenyszférában egy év alatt 6,7%-os csökkenés következett be, a költségvetési szférában ugyanakkor a közfoglalkoztatás bővülése miatt 3,6%-kal nőtt a létszám. A közmunkaprogram hatását kiszűrve a közszférában is 0,6%-os létszámcsökkenés történt.

A régiók eltérő gazdasági szerkeze miatt a válsággal járó negatív munkaerő-piaci hatások differenciált mértékű és esetenként eltérő irányú létszámváltozást okoztak. Az alkalmazásban állók száma azokon a területeken esett vissza erőteljesebben, ahol az ipar, azon belül pedig különösen a járműgyártás és a hozzá kötődő ágazatok részesedése kiemelkedő.

21. ábra

Az alkalmazásban állók számának változása az előző évhez képest, 2009

A válság által különösen sújtott Közép-Dunántúlon összességében 8,4%-kal, Nyugat-Dunántúlon pedig 7,5%-kal csökkent a létszám. Dél-Dunántúlon és Dél-Alföldön az országos átlaggal szinte megegyező, Közép- és Észak-Magyarországon pedig annál kissé mérsékeltebb volt a létszám szűkülése. Észak-Alföldön, ahol a többi régióhoz viszonyítva a versenyszféra foglalkoztatásban betöltött szerepe a legkisebb – nem éri el a 60%-ot – és a közszféra mellett viszonylag jelentős a nonprofit szektor súlya, az alkalmazásban állók száma mindössze 0,5%-kal csökkent a 2008. évihez képest. Mindezek mögött a régióban kiterjedt közmunkaprogramok hatása áll.

Az alkalmazásban állók megoszlása gazdasági ágak szerint*, 2009

(%)

Gazdasági ág	Közép-Magyarország	Közép-Dunántúl	Nyugat-Dunántúl	Dél-Dunántúl	Észak-Magyarország	Észak-Alföld	Dél-Alföld	Összesen
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	0,6	4,0	4,1	6,3	3,6	5,6	7,2	3,1
Ipar	16,8	41,3	37,9	29,0	31,5	28,0	29,0	25,6
Építőipar	4,3	4,1	4,2	4,9	4,7	4,5	4,7	4,4
Kereskedelem, gépjárműjavítás	15,8	13,5	8,9	9,1	8,9	11,3	11,2	13,0
Szállítás, raktározás	10,7	3,8	4,9	3,2	4,8	3,5	3,7	7,0
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	3,2	2,6	3,3	3,1	2,7	2,6	3,1	3,0
Információ, kommunikáció	4,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	2,5
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	5,0	0,4	0,8	0,7	0,7	0,7	1,0	2,6
Ingatlanügyletek	1,4	0,8	1,4	0,8	0,6	1,0	0,7	1,1
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	4,5	1,2	1,7	1,4	0,9	1,1	1,5	2,7
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	5,9	2,8	3,4	2,2	2,3	3,2	1,9	4,1
Közigazgatás, védelem; kötelező társadalombiztosítás	11,3	6,7	7,3	12,3	15,0	13,5	10,5	11,0
Oktatás	7,0	8,9	9,6	14,0	12,4	13,0	13,2	9,6
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	6,3	7,8	9,3	10,5	9,8	9,7	9,8	8,0
Művészet, szórakoztatás, szabad idő	1,6	1,0	1,6	1,4	1,2	1,2	1,4	1,4
Egyéb szolgáltatás	0,7	0,4	1,1	0,6	0,5	0,5	0,5	0,7
ÖSSZESEN	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

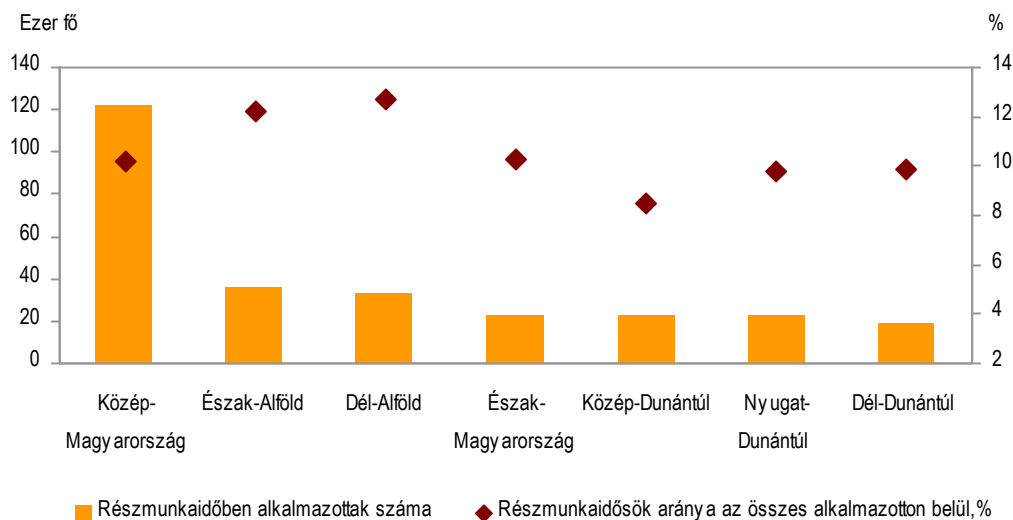
* A legalább 5 főt foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai.

Az időszakban a jelentősebb létszámot foglalkoztató gazdasági ágakban – a már említett közigazgatáson, továbbá az egészségügyi szolgáltatáson kívül – régiós összesítésben mindegyütt csökkent vagy stagnált a létszám. Néhány – foglalkoztatás szempontjából kisebb jelentőségű – gazdasági ágban azonban területileg differenciált növekedés volt tapasztalható. Közülük jelentősebb mértékű emelkedés az információ és kommunikáció gazdasági ágakban mutatkozott, ezen a területen az országos 9,2%-os növekedést jóval meghaladó bővülés történt Közép-Dunántúlon, az átlagosnál kissé magasabb Nyugat-Dunántúlon és a két alföldi régióban. Az iparon belül a víz- és hulladékgazdálkodás területén ugyancsak a két alföldi régióban mértek 6–8%-os növekedést. Tudományos és műszaki tevékenységet is e két régióban és Dél-Dunántúlon folytattak többen, mint 2008-ban.

A gazdasági kényszer okozta létszámleépítés helyett vagy mellett a szervezetek a korábbinál kiterjedtebben alkalmazták az év során a részmunkaidős foglalkoztatást.

A részmunkaidőben alkalmazottak száma és aránya, 2009

Országosan mintegy 278 ezer főt alkalmaztak részmunkaidőben, 15%-kal többet, mint 2008-ban. Ez az alkalmazásban állók létszámának 10,5%-a, azaz lényegében minden tizedik alkalmazott csökkentett munkaidőben dolgozott.

A részmunkaidős alkalmazásban állók száma Közép-Dunántúlon és Észak-Magyarországon növekedett legnagyobb ütemben, 31, illetve 29%-kal. A foglalkoztatottakon belüli arányuk azonban a 2008. évihez hasonlóan a két alföldi régióban volt a legmagasabb. Az alkalmazás e formája a vállalozói szférában elterjedtebb, ugyanakkor a fejletlenebb térségekben a közfoglalkoztatási programoknak is betudhatóan a költségvetési szerveknél is jelentősebb arányt képviselnek a részmunkaidősök.

5.2. Az alkalmazásban állók keresete

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi **bruttó átlagkeresete** 2009-ben 199,8 ezer forint volt, 0,5%-kal több, mint az előző évben. A vállalkozásoknál 4,3%-os bérfeljlesztés, a költségvetési szektorban ezzel szemben 7,9%-os csökkenés következett be. Az átlagkeresetek növekedésének irányába hatott a minimálbér 69 ezer forintról 71,5 ezer forintra történő növekedése és a szakképzettségi bérminimum évközi kétszeri megemelése is, amelyek jellemzően a versenyszféra, és azon belül a fizikai foglalkozásúak kereseteit növelték. A közszférában dolgozók átlagkeresetét csökkentette a korábban 13. havi bérként fizetett juttatás havi előlegeinek 15 ezer forintra történő maximálása, a közigazgatásban dolgozók nagy részét érintő keresetkiegészítésre vonatkozó jogosultság szűkítése, továbbá az alacsony keresetekkel rendelkező közfoglalkoztatottak számának növekedése.

A havi bruttó átlagkeresetek alakulása

Régió	Bruttó átlagkereset, 2009		Keresetek az országos átlag százalékában	
	forint	2008 = 100,0	2008-ban	2009-ben
Közép-Magyarország	242 367	101,0	120,9	121,3
Közép-Dunántúl	176 836	99,9	92,7	88,5
Nyugat-Dunántúl	172 904	100,3	90,5	86,5
Dél-Dunántúl	164 532	99,7	85,7	82,4
Észak-Magyarország	164 155	98,6	86,2	82,2
Észak-Alföld	154 958	98,3	81,4	77,6
Dél-Alföld	156 950	99,0	82,1	78,6
ÖSSZESEN	199 775	100,5	100,0	100,0

Régiók szerint a keresetek növekedési üteme ugyan nem mutat lényeges differenciákat, azok mégis a meglévő területi különbségek fokozódását eredményezték. A legmagasabb átlagkeresetű Közép-Magyarországon ugyanis a bérek az országos átlagot kissé meghaladóan nőttek, a legalacsonyabb bérszínvonalú Észak-Alföldön pedig a legnagyobb mértékben csökkentek. Közép-Magyarország és Észak-Alföld havi bruttó átlagkeresete között 2009-ben 87 ezer forint volt az eltérés. A többi vidéki régió országos átlagtól való lemaradása is fokozódott, amelyet csak Közép-Magyarország mutatója halad meg, összefüggésben a fővárosban elérhető kimagasló bérekkel.

Havi bruttó átlagkeresetek állománycsoportonként, 2009*

Régió	Fizikai foglalkozásúak			Szellemi foglalkozásúak		
	összesen	Ebből:		összesen	Ebből:	
		vállalkozások	költségvetési szervezetek		vállalkozások	költségvetési szervezetek
Forint						
Közép-Magyarország	144 886	144 884	149 564	314 906	345 414	265 787
Közép-Dunántúl	136 998	139 557	118 320	239 619	268 088	207 518
Nyugat-Dunántúl	134 403	135 874	128 134	231 134	257 049	207 799
Dél-Dunántúl	119 438	123 227	106 443	220 599	245 017	205 801
Észak-Magyarország	120 568	128 081	98 429	220 559	251 978	201 635
Észak-Alföld	111 555	115 579	99 825	211 654	223 532	205 263
Dél-Alföld	118 453	118 136	120 922	206 761	215 064	202 216
ÖSSZESEN	131 773	134 216	121 818	270 527	306 500	230 389
2008 = 100,0						
Közép-Magyarország	102,7	103,5	96,8	99,1	102,6	92,2
Közép-Dunántúl	99,4	100,4	92,7	96,2	98,5	93,2
Nyugat-Dunántúl	100,4	100,9	98,9	98,2	103,7	92,7
Dél-Dunántúl	100,5	102,7	92,3	97,4	102,5	93,7
Észak-Magyarország	99,0	102,1	90,6	97,9	103,0	94,5
Észak-Alföld	98,5	101,2	89,2	97,3	102,2	93,9
Dél-Alföld	100,6	101,6	94,7	97,2	102,3	93,5
ÖSSZESEN	100,8	102,3	93,4	98,5	102,5	93,1

* A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Az átlagkeresetek régiónkénti differenciáiban egyaránt tükröződik a gazdaság ágazati összetétele és ezzel összefüggésben a fizikai és szellemi dolgozók eltérő aránya, továbbá a helyi munkaerő-kínálat mennyisége és minősége.

A fizikai és szellemi dolgozók átlagkeresetei közötti különbség régiónként eltérő. Közép-Magyarországon a fizikai foglalkozásúak a szellemi foglalkozásúak bruttó bérének átlagosan 46%-át kapták. A többi régióban ez az arány 53–58% közötti. A vidéki régiókon belül a két állománycsoport keresete Észak-Alföldön tér el leginkább, és Nyugat-Dunántúlon áll egymáshoz legközelebb. A fizikai dolgozók átlagkeresetei a régiók között a szellemi foglalkozásúakénál szűkebb sávban szóródnak: mind a két állománycsoportban jellemzően a versenyszféra keresetei meghaladták a költségvetési szervekét. A versenyszféra kereseti előnye – Közép-Magyarország és Dél-Alföld kivételével, ahol a fizikai foglalkozásúak átlagkeresete a költségvetési szervek dolgozóinál volt magasabb – valamennyi régióban jellemző volt.

Az ugyanazon gazdasági ágba tartozók átlagkeresete között is lényeges régiónkénti különbségek tapasztalhatók.

12. tábla

A havi bruttó átlagkereset gazdasági ágak szerint, 2009*

(forint)

Gazdasági ág	Közép-Magyarország	Közép-Dunántúl	Nyugat-Dunántúl	Dél-Dunántúl	Észak-Magyarország	Észak-Alföld	Dél-Alföld	Összesen
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	139 025	144 063	144 792	138 803	129 526	131 309	135 814	137 101
Ipar	235 541	202 515	188 452	174 829	186 172	156 975	157 063	196 296
Építőipar	183 839	117 357	141 867	126 083	130 173	120 556	126 546	152 033
Kereskedelem, gépjárműjavítás	209 723	143 669	132 405	125 092	130 704	134 022	128 314	175 207
Szállítás, raktározás	216 488	144 870	166 569	196 910	139 604	143 092	141 648	196 350
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	137 271	109 451	108 716	111 316	110 476	113 560	104 395	122 561
Információ, kommunikáció	390 002	218 369	237 935	213 449	192 791	192 174	195 979	366 752
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	461 090	250 844	246 668	245 455	227 216	229 733	255 665	427 508
Ingatlanügyletek	199 434	165 472	151 083	157 322	150 424	134 276	139 289	177 747
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	331 563	167 944	201 041	171 706	159 598	180 878	175 819	292 974
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	161 722	127 403	118 888	142 844	114 806	118 538	122 829	149 131
Közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosítás	286 395	208 756	219 525	179 596	169 135	167 011	197 211	234 696
Oktatás	208 857	184 460	190 713	192 260	187 152	191 294	185 689	194 958
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	178 037	157 235	153 794	150 111	150 355	152 413	150 457	161 265
Művészet, szórakoztatás, szabad idő	205 887	146 224	157 168	147 905	151 726	153 642	150 387	179 199
Egyéb szolgáltatás	196 373	159 801	130 623	122 267	110 420	110 454	126 461	160 375
ÖSSZESEN	242 367	176 836	172 904	164 532	164 155	154 958	156 950	199 775

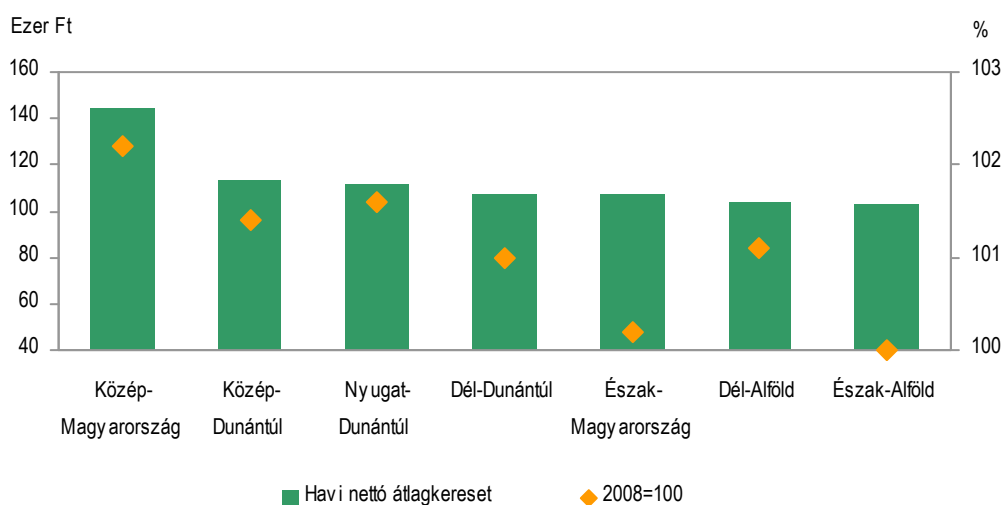
* A legalább öt főt foglalkoztató vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek székhely szerinti adatai.

Az ágazatok szerinti kereseti rangsorok élén – a mezőgazdaság és a bányászat kivételével – Közép-Magyarország áll, az ágazati bruttó átlagkereseteket 7–30%-kal meghaladó bérekkel. A kereseti rangsor második-harmadik helyén legtöbbször Közép-Dunántúl és Nyugat-Dunántúl szerepel, a legalacsonyabb ágazati bérek pedig többnyire Észak-Magyarországon, illetve Észak-Alföldön fordulnak elő.

A **nettó keresetek** alakulását a személyi jövedelemadó évközi változása jelentősen befolyásolta. A nettó kereset országosan a bruttót meghaladó ütemben, 1,7%-kal nőtt, és 124,1 ezer forintot tett ki. A régiónkénti kereseti sorrend az egy évvel korábbihoz képest nem változott, a keresetek szélsőértékeinek különbségei azonban növekedtek. A rangsor végén álló két alföldi régió nettó keresetét az átlagosnál nagyobb mértékben emelkedő közép-magyarországi keresetek 40%-kal haladták meg.

23. ábra

Havi nettó átlagkereset, 2009

A **keresetek reálértéke** 2009-ben országosan átlagosan 2,4%-kal mérséklődött az előző évihez képest. A nettó keresetek régiónként eltérő növekedési üteme miatt a vidéki régiók mindegyikében átlagot meghaladó volt a keresetek vásárlóerejének csökkenése, legnagyobb mértékű (4%-os) visszaesés pedig Észak-Alföldön és Észak-Magyarországon következett be, melyek keresetszínvonala egyébként is a legalacsonyabb volt.

Táblázatok

- 1.1. Népeség, gazdasági aktivitás, 2009
- 2.1. A foglalkoztatottak száma korcsoport szerint, nemenként, 2009
- 2.2. A foglalkoztatási ráta korcsoport szerint, nemenként, 2009
- 2.3. A foglalkoztatottak száma legmagasabb iskolai végzettség szerint, nemenként, 2009
- 2.4. A foglalkoztatottak száma összevont gazdasági ágak szerint, nemenként, 2009
- 2.5. A foglalkoztatottak száma a foglalkoztatás jellege szerint, nemenként, 2009
- 3.1. A munkanélküliek száma korcsoport szerint, nemenként, 2009
- 3.2. A munkanélküliségi ráta korcsoport szerint, nemenként, 2009
- 3.3. A munkanélküliek száma legmagasabb iskolai végzettség szerint, nemenként, 2009
- 4.1. Nyilvántartott álláskeresők, 2009. december
- 4.2. Nyilvántartott álláskeresők korcsoport szerint, 2009. december
- 4.3. Nyilvántartott álláskeresők legmagasabb iskolai végzettség szerint, 2009. december
- 4.4. Járadékosok, tartósan nyilvántartott álláskeresők, bejelentett betöltetlen álláshelyek, 2009. december
- 4.5. Segélyezettek és foglalkoztatást elősegítő támogatásban részesülők, 2009. december
- 5.1. Az alkalmazásban állók száma állománycsoportonként, 2009
- 5.2. Az alkalmazásban állók aránya a főbb gazdasági ágakban, 2009
- 5.3. Az alkalmazásban állók havi átlagkeresete és munkajövedelme, 2009
- 5.4. Az alkalmazásban állók havi bruttó átlagkeresete főbb gazdasági áganként, 2009
- 5.5. Az alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete főbb gazdasági áganként, 2009
- 5.6. Az alkalmazásban állók átlagos havi munkajövedelme főbb gazdasági áganként, 2009

1.1. NÉPESSÉG, GAZDASÁGI AKTIVITÁS*, 2009

Megye, régió	15–74 éves népesség		Foglalkoztatottak	Munkanélküliek	Gazdaságilag aktívak	Gazdaságilag inaktívak	Aktivitási arány	Foglalkoztatási arány	Munkanélküliségi ráta
	ezer fő	2008=100,0	száma, ezer fő			%			
Budapest	1 324,9	101,1	741,9	49,2	791,1	533,8	59,7	56,0	6,2
Pest	935,2	101,6	497,3	38,4	535,7	399,5	57,3	53,2	7,2
Közép-Magyarország	2 260,1	101,3	1 239,2	87,6	1 326,8	933,3	58,7	54,8	6,6
Fejér	328,4	99,8	166,8	17,3	184,1	144,3	56,1	50,8	9,4
Komárom-Esztergom	244,4	99,5	128,7	11,9	140,6	103,8	57,5	52,7	8,5
Veszprém	278,1	99,1	139,6	15,2	154,8	123,3	55,7	50,2	9,8
Közép-Dunántúl	850,9	99,5	435,1	44,4	479,5	371,4	56,4	51,1	9,3
Győr-Moson-Sopron	345,5	100,8	188,6	12,7	201,3	144,2	58,3	54,6	6,3
Vas	202,3	99,7	103,2	11,7	114,9	87,4	56,8	51,0	10,2
Zala	225,2	98,9	116,7	14,1	130,8	94,4	58,1	51,8	10,8
Nyugat-Dunántúl	773,0	99,9	408,5	38,5	447,0	326,0	57,8	52,8	8,6
Baranya	305,4	99,1	142,9	18,8	161,7	143,7	52,9	46,8	11,6
Somogy	246,3	98,0	109,6	14,1	123,7	122,6	50,2	44,5	11,4
Tolna	181,2	98,4	85,3	8,9	94,2	87,0	52,0	47,1	9,4
Dél-Dunántúl	732,9	98,6	337,8	41,8	379,6	353,3	51,8	46,1	11,0
Borsod-Abaúj-Zemplén	525,5	98,3	220,5	42,1	262,6	262,9	50,0	42,0	16,0
Heves	240,0	98,7	109,1	16,2	125,3	114,7	52,2	45,5	12,9
Nógrád	157,7	98,0	67,1	12,7	79,8	77,9	50,6	42,5	15,9
Észak-Magyarország	923,2	98,3	396,7	71,0	467,7	455,5	50,7	43,0	15,2
Hajdú-Bihar	411,4	99,8	177,9	22,7	200,6	210,8	48,8	43,2	11,3
Jász-Nagykun-Szolnok	299,6	98,6	138,9	17,8	156,7	142,9	52,3	46,4	11,4
Szabolcs-Szatmár-Bereg	424,4	98,7	172,3	40,6	212,9	211,5	50,2	40,6	19,1
Észak-Alföld	1 135,4	99,1	489,1	81,1	570,2	565,2	50,2	43,1	14,2
Bács-Kiskun	405,1	99,3	189,9	23,3	213,2	191,9	52,6	46,9	10,9
Békés	282,3	97,9	124,5	19,3	143,8	138,5	50,9	44,1	13,4
Csongrád	326,8	100,4	161,1	13,7	174,8	152,0	53,5	49,3	7,8
Dél-Alföld	1 014,2	99,3	475,5	56,3	531,8	482,4	52,4	46,9	10,6
ÖSSZESEN	7 689,7	99,7	3 781,9	420,7	4 202,6	3 487,1	54,7	49,2	10,0

* A KSH munkaerő-felmérése alapján.

2.1. A FOGLALKOZTATOTTAK SZÁMA KORCSOPORT SZERINT, NEMENKÉNT*, 2009

(ezer fő)

Régió	15–24	25–64	65–74	Összesen	Ebből	
	éves				15–64 éves	Munka-vállalási korú ^{a)}
Férfi						
Közép-Magyarország	30,7	612,9	8,4	652,1	643,6	635,1
Közép-Dunántúl	17,0	221,4	1,3	239,7	238,4	236,7
Nyugat-Dunántúl	14,6	207,4	1,3	223,4	222,0	220,4
Dél-Dunántúl	12,4	170,4	1,6	184,4	182,8	181,3
Észak-Magyarország	13,8	201,8	2,1	217,7	215,6	213,8
Észak-Alföld	19,5	245,9	1,4	266,8	265,4	264,4
Dél-Alföld	14,1	244,5	2,3	260,9	258,6	256,5
ÖSSZESEN	122,2	1 904,2	18,5	2 044,9	2 026,4	2 008,0
Nő						
Közép-Magyarország	28,3	553,7	5,2	587,1	581,9	574,6
Közép-Dunántúl	12,8	181,8	0,8	195,4	194,6	193,7
Nyugat-Dunántúl	11,8	172,5	0,8	185,1	184,2	183,1
Dél-Dunántúl	8,7	144,1	0,6	153,4	152,8	152,1
Észak-Magyarország	10,9	166,9	1,2	179,0	177,8	177,0
Észak-Alföld	13,2	207,6	1,6	222,4	220,8	220,0
Dél-Alföld	12,1	200,7	1,9	214,7	212,7	211,1
ÖSSZESEN	97,7	1 627,2	12,1	1 737,0	1 724,9	1 711,5
Összesen						
Közép-Magyarország	59,0	1 166,6	13,6	1 239,2	1 225,6	1 209,7
Közép-Dunántúl	29,8	403,3	2,1	435,1	433,0	430,4
Nyugat-Dunántúl	26,4	379,9	2,2	408,5	406,3	403,5
Dél-Dunántúl	21,1	314,4	2,2	337,8	335,6	333,4
Észak-Magyarország	24,7	368,7	3,3	396,7	393,4	390,8
Észak-Alföld	32,8	453,4	3,0	489,1	486,2	484,4
Dél-Alföld	26,2	445,2	4,2	475,6	471,3	467,5
ÖSSZESEN	219,9	3 531,4	30,6	3 781,9	3 751,3	3 719,6

* A KSH munkaerő-felmérése alapján.

a) 15–61 éves.

2.2. FOGLALKOZTATÁSI RÁTA KORCSOPORT SZERINT, NEMENKÉNT*, 2009

(%)

Régió	15–24	25–64	65–74	Összesen	Ebből	
	éves				15–64 éves	munka- vállalási korú ^{a)}
Férfi						
Közép-Magyarország	19,1	77,2	7,8	61,4	67,4	69,7
Közép-Dunántúl	24,7	72,9	3,1	57,9	64,0	66,2
Nyugat-Dunántúl	24,0	74,5	3,6	59,4	65,5	67,8
Dél-Dunántúl	21,0	65,9	4,5	52,2	57,6	59,8
Észak-Magyarország	17,1	63,2	4,7	49,0	53,9	55,8
Észak-Alföld	19,0	62,0	2,8	48,6	53,2	55,0
Dél-Alföld	17,3	69,5	4,4	53,7	59,7	61,9
ÖSSZESEN	19,9	70,5	5,0	55,5	61,1	63,2
Nő						
Közép-Magyarország	17,7	63,1	3,2	49,0	56,1	58,7
Közép-Dunántúl	19,1	58,6	1,3	44,8	51,6	54,2
Nyugat-Dunántúl	20,2	60,8	1,5	46,6	53,9	56,3
Dél-Dunántúl	15,1	53,6	1,2	40,4	46,8	49,0
Észak-Magyarország	14,2	50,2	1,8	37,4	43,4	45,6
Észak-Alföld	13,3	50,3	2,1	37,9	43,2	45,2
Dél-Alföld	14,6	54,2	2,6	40,6	47,0	49,4
ÖSSZESEN	16,3	57,0	2,2	43,4	49,9	52,3
Összesen						
Közép-Magyarország	18,4	69,8	5,0	54,8	61,6	64,0
Közép-Dunántúl	22,0	65,7	2,0	51,1	57,8	60,2
Nyugat-Dunántúl	22,2	67,6	2,4	52,8	59,7	62,1
Dél-Dunántúl	18,1	59,6	2,5	46,1	52,1	54,3
Észak-Magyarország	15,7	56,6	2,9	43,0	48,6	50,7
Észak-Alföld	16,2	56,1	2,4	43,1	48,1	50,1
Dél-Alföld	15,9	61,7	3,3	46,9	53,2	55,5
ÖSSZESEN	18,1	63,6	3,3	49,2	55,4	57,7

* A KSH munkaerő-felmérése alapján.

a) 15–61 éves.

**2.3. A FOGLALKOZTATOTTAK SZÁMA LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINT,
NEMENKÉNT*, 2009**

(ezer fő)

Régió	Általános iskola 8. osztálya és annál kevesebb	Szaktanárs-képző, szakiskola	Gimnázium, egyéb középiskola	Főiskola, egyetem	Összesen
Férfi					
Közép-Magyarország	55,2	181,5	221,6	193,8	652,1
Közép-Dunántúl	34,1	106,0	63,2	36,4	239,7
Nyugat-Dunántúl	23,8	97,7	67,3	34,5	223,4
Dél-Dunántúl	22,8	82,7	50,5	28,3	184,4
Észak-Magyarország	18,8	94,1	69,5	35,3	217,7
Észak-Alföld	35,6	113,7	74,7	42,8	266,8
Dél-Alföld	33,1	114,5	69,5	43,8	260,9
ÖSSZESEN	223,3	790,3	616,3	415,0	2 044,9
Nő					
Közép-Magyarország	56,3	81,1	240,4	209,3	587,1
Közép-Dunántúl	32,1	48,3	73,0	42,0	195,4
Nyugat-Dunántúl	23,2	48,7	70,1	43,1	185,1
Dél-Dunántúl	21,8	37,5	55,9	38,2	153,4
Észak-Magyarország	21,6	38,1	74,1	45,3	179,0
Észak-Alföld	33,8	46,5	85,6	56,4	222,4
Dél-Alföld	29,0	44,7	81,7	59,3	214,7
ÖSSZESEN	217,7	345,0	680,7	493,5	1 737,0
Összesen					
Közép-Magyarország	111,4	262,6	462,0	403,1	1 239,2
Közép-Dunántúl	66,2	154,3	136,2	78,3	435,1
Nyugat-Dunántúl	47,0	146,5	137,5	77,6	408,5
Dél-Dunántúl	44,6	120,2	106,4	66,6	337,8
Észak-Magyarország	40,3	132,2	143,6	80,6	396,7
Észak-Alföld	69,4	160,3	160,3	99,2	489,1
Dél-Alföld	62,1	159,3	151,1	103,1	475,6
ÖSSZESEN	441,0	1 135,3	1 297,1	908,5	3 781,9

* A KSH munkaerő-felmérése alapján.

**2.4. A FOGLALKOZTATOTTAK SZÁMA ÖSSZEVONT GAZDASÁGI ÁGAK SZERINT, NEMENKÉNT*,
2009**

(ezer fő)

Régió	Mezőgazdaság	Ipar, építőipar	Szolgáltatás	Összesen
Férfi				
Közép-Magyarország	7,8	209,8	434,5	652,1
Közép-Dunántúl	14,2	129,2	96,3	239,7
Nyugat-Dunántúl	16,3	107,4	99,6	223,4
Dél-Dunántúl	20,0	80,0	84,4	184,4
Észak-Magyarország	10,4	108,0	99,3	217,7
Észak-Alföld	26,4	108,6	131,7	266,8
Dél-Alföld	34,7	98,8	127,4	260,9
ÖSSZESEN	130,0	841,7	1 073,2	2 044,9
Nő				
Közép-Magyarország	4,6	77,8	504,8	587,1
Közép-Dunántúl	4,9	59,1	131,4	195,4
Nyugat-Dunántúl	5,8	50,3	128,9	185,1
Dél-Dunántúl	7,0	32,7	113,7	153,4
Észak-Magyarország	3,4	37,6	138,0	179,0
Észak-Alföld	7,4	43,4	171,6	222,4
Dél-Alföld	12,8	37,8	164,1	214,7
ÖSSZESEN	45,9	338,8	1 352,4	1 737,0
Összesen				
Közép-Magyarország	12,3	287,5	939,3	1 239,2
Közép-Dunántúl	19,1	188,3	227,7	435,1
Nyugat-Dunántúl	22,2	157,8	228,5	408,5
Dél-Dunántúl	27,0	112,7	198,1	337,8
Észak-Magyarország	13,9	145,6	237,3	396,7
Észak-Alföld	33,8	152,0	303,3	489,1
Dél-Alföld	47,5	136,6	291,5	475,6
ÖSSZESEN	175,8	1 180,5	2 425,6	3 781,9

* A KSH munkaerő-felmérése alapján.

**2.5. A FOGLALKOZTATOTTAK SZÁMA A FOGLALKOZTATÁS JELLEGE SZERINT, NEMENKÉNT*,
2009**

(ezer fő)

Régió	Alkalmazott	Szövetkezet tagja	Társas vállalkozás tagja, önálló	Segítő családtag	Összesen
Férfi					
Közép-Magyarország	539,9	0,0	111,6	0,6	652,1
Közép-Dunántúl	211,4	0,4	27,0	0,9	239,7
Nyugat-Dunántúl	189,2	1,0	31,0	2,2	223,4
Dél-Dunántúl	158,7	0,2	24,7	0,7	184,4
Észak-Magyarország	192,0	0,1	25,1	0,4	217,7
Észak-Alföld	226,7	0,0	39,0	1,1	266,8
Dél-Alföld	212,3	0,3	47,0	1,3	260,9
ÖSSZESEN	1 730,1	2,1	305,5	7,2	2 044,9
Nő					
Közép-Magyarország	524,6	0,0	59,8	2,7	587,1
Közép-Dunántúl	182,2	0,0	12,2	0,9	195,4
Nyugat-Dunántúl	170,5	0,0	13,7	0,9	185,1
Dél-Dunántúl	139,8	0,1	12,8	0,8	153,4
Észak-Magyarország	165,5	0,1	12,5	0,9	179,0
Észak-Alföld	203,7	0,2	17,6	0,8	222,4
Dél-Alföld	193,4	0,0	19,9	1,3	214,7
ÖSSZESEN	1 579,8	0,5	148,4	8,3	1 737,0
Összesen					
Közép-Magyarország	1 064,5	0,0	171,4	3,3	1 239,2
Közép-Dunántúl	393,6	0,4	39,2	1,9	435,1
Nyugat-Dunántúl	359,7	1,1	44,7	3,1	408,5
Dél-Dunántúl	298,5	0,3	37,5	1,5	337,8
Észak-Magyarország	357,5	0,3	37,6	1,3	396,7
Észak-Alföld	430,4	0,2	56,6	1,9	489,1
Dél-Alföld	405,7	0,4	66,9	2,6	475,6
ÖSSZESEN	3 309,9	2,6	453,9	15,5	3 781,9

* A KSH munkaerő-felmérése alapján.

3.1. A MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA KORCSOPORT SZERINT, NEMENKÉNT*, 2009

(ezer fő)

Régió	15–24	25–64	65–74	Összesen
	éves			
Férfi				
Közép-Magyarország	9,8	39,6	0,0	49,4
Közép-Dunántúl	3,9	19,5	0,1	23,5
Nyugat-Dunántúl	4,5	15,9	0,0	20,4
Dél-Dunántúl	5,5	17,7	0,0	23,2
Észak-Magyarország	9,3	32,4	0,0	41,8
Észak-Alföld	8,8	36,3	0,0	45,1
Dél-Alföld	6,0	24,3	0,0	30,3
ÖSSZESEN	47,9	185,6	0,1	233,6
Nő				
Közép-Magyarország	4,0	34,0	0,1	38,2
Közép-Dunántúl	4,8	16,1	0,0	20,9
Nyugat-Dunántúl	3,4	14,6	0,1	18,2
Dél-Dunántúl	3,9	14,7	0,0	18,7
Észak-Magyarország	3,9	25,2	0,0	29,2
Észak-Alföld	7,1	28,9	0,0	36,1
Dél-Alföld	4,1	21,8	0,0	25,9
ÖSSZESEN	31,2	155,5	0,3	187,1
Összesen				
Közép-Magyarország	13,8	73,6	0,1	87,6
Közép-Dunántúl	8,7	35,6	0,1	44,4
Nyugat-Dunántúl	8,0	30,5	0,1	38,6
Dél-Dunántúl	9,4	32,4	0,0	41,8
Észak-Magyarország	13,3	57,7	0,0	71,0
Észak-Alföld	15,9	65,2	0,0	81,1
Dél-Alföld	10,1	46,1	0,0	56,2
ÖSSZESEN	79,2	341,1	0,4	420,7

* A KSH munkaerő-felmérése alapján.

3.2. A MUNKANÉLKÜLISÉGI RÁTA KORCSOPORT SZERINT, NEMENKÉNT*, 2009

(%)

Régió	15–74 éves összesen	Ezen belül	
		15–24	25–64
		éves	
Férfi			
Közép-Magyarország	7,0	24,2	6,1
Közép-Dunántúl	8,9	18,8	8,1
Nyugat-Dunántúl	8,4	23,6	7,1
Dél-Dunántúl	11,2	30,7	9,4
Észak-Magyarország	16,1	40,4	13,8
Észak-Alföld	14,5	31,1	12,9
Dél-Alföld	10,4	29,9	9,0
ÖSSZESEN	10,3	28,2	8,9
Nő			
Közép-Magyarország	6,1	12,4	5,8
Közép-Dunántúl	9,7	27,1	8,1
Nyugat-Dunántúl	8,9	22,6	7,8
Dél-Dunántúl	10,9	31,2	9,3
Észak-Magyarország	14,0	26,5	13,1
Észak-Alföld	14,0	34,9	12,2
Dél-Alföld	10,8	25,4	9,8
ÖSSZESEN	9,7	24,2	8,7
Összesen			
Közép-Magyarország	6,6	19,0	5,9
Közép-Dunántúl	9,3	22,6	8,1
Nyugat-Dunántúl	8,6	23,2	7,4
Dél-Dunántúl	11,0	30,9	9,3
Észak-Magyarország	15,2	35,0	13,5
Észak-Alföld	14,2	32,7	12,6
Dél-Alföld	10,6	27,9	9,4
ÖSSZESEN	10,0	26,5	8,8

* A KSH munkaerő-felmérése alapján.

**3.3. A MUNKANÉLKÜLIEK SZÁMA LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINT,
NEMENKÉNT*, 2009**

(ezer fő)

Régió	Általános iskola 8. osztálya és annál kevesebb	Szaktanácsképző, szakiskola	Gimnázium, egyéb középiskola	Főiskola, egyetem	Összesen
Férfi					
Közép-Magyarország	11,3	17,9	13,6	6,6	49,4
Közép-Dunántúl	6,4	11,4	4,4	1,3	23,5
Nyugat-Dunántúl	7,0	7,5	5,0	0,9	20,4
Dél-Dunántúl	9,1	8,9	3,6	1,5	23,2
Észak-Magyarország	14,3	16,9	8,9	1,7	41,8
Észak-Alföld	16,8	16,7	8,8	2,8	45,1
Dél-Alföld	8,0	14,0	6,9	1,4	30,3
ÖSSZESEN	73,0	93,4	51,1	16,1	233,6
Nő					
Közép-Magyarország	9,2	6,7	14,3	8,0	38,2
Közép-Dunántúl	9,3	5,5	4,6	1,5	20,9
Nyugat-Dunántúl	5,4	5,0	6,1	1,6	18,2
Dél-Dunántúl	7,5	5,6	3,9	1,6	18,7
Észak-Magyarország	9,8	8,0	9,7	1,7	29,2
Észak-Alföld	11,6	9,9	10,8	3,9	36,1
Dél-Alföld	7,3	8,2	7,4	3,0	25,9
ÖSSZESEN	60,1	48,9	56,8	21,3	187,1
Összesen					
Közép-Magyarország	20,5	24,6	27,9	14,5	87,6
Közép-Dunántúl	15,7	16,9	9,0	2,8	44,4
Nyugat-Dunántúl	12,4	12,5	11,0	2,6	38,6
Dél-Dunántúl	16,7	14,5	7,5	3,1	41,8
Észak-Magyarország	24,1	24,9	18,6	3,4	71,0
Észak-Alföld	28,4	26,6	19,5	6,7	81,1
Dél-Alföld	15,3	22,2	14,3	4,4	56,2
ÖSSZESEN	133,1	142,3	107,8	37,5	420,7

* A KSH munkaerő-felmérése alapján.

4.1. NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK, 2009. DECEMBER

Megye, régió	Nyilvántartott álláskereső				Nyilvántartott megváltozott munkaképességű álláskeresők	
	férfi	nő	összesen	a 2008. decemberi %-ában	száma	a 2008. decemberi %-ában
Budapest	21 207	21 945	43 152	168,4	879	147,5
Pest	20 141	19 099	39 240	154,8	1 530	116,4
Közép-Magyarország	41 348	41 044	82 392	161,6	2 409	126,1
Fejér	12 226	11 333	23 559	142,0	992	121,4
Komárom-Esztergom	8 606	7 568	16 174	170,8	1 109	159,1
Veszprém	12 073	10 265	22 338	131,3	654	140,6
Közép-Dunántúl	32 905	29 166	62 071	144,1	2 755	139,2
Győr-Moson-Sopron	8 062	6 825	14 887	143,5	507	111,7
Vas	7 193	5 815	13 008	154,0	537	109,8
Zala	10 394	8 609	19 003	129,6	583	98,5
Nyugat-Dunántúl	25 649	21 249	46 898	140,1	1 627	106,0
Baranya	15 530	13 530	29 060	119,7	1 729	122,3
Somogy	15 038	12 849	27 887	115,7	1 223	110,7
Tolna	8 775	7 401	16 176	119,8	945	109,9
Dél-Dunántúl	39 343	33 780	73 123	118,1	3 897	115,3
Borsod-Abaúj-Zemplén	40 248	31 674	71 922	115,7	2 729	171,6
Heves	12 604	9 979	22 583	127,5	938	125,6
Nógrád	11 348	8 860	20 208	118,2	1 065	109,9
Észak-Magyarország	64 200	50 513	114 713	118,3	4 732	143,1
Hajdú-Bihar	25 716	21 048	46 764	119,9	1 940	114,1
Jász-Nagykun-Szolnok	15 818	13 095	28 913	123,0	1 410	132,3
Szabolcs-Szatmár-Bereg	34 199	26 338	60 537	108,1	4 160	111,9
Észak-Alföld	75 733	60 481	136 214	115,0	7 510	115,8
Bács-Kiskun	18 716	17 935	36 651	126,4	1 890	83,4
Békés	16 089	13 140	29 229	116,3	1 294	144,1
Csongrád	12 041	11 244	23 285	127,1	2 023	134,9
Dél-Alföld	46 848	42 319	89 165	123,1	5 207	111,6
ÖSSZESEN	326 024	278 552	604 576	118,1	28 137	121,0

Forrás: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal.

4.2. NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK KORCSOPORT SZERINT, 2009. DECEMBER

Megye, régió	26 év alatti	26–40 éves	41–55 éves	56 éves és idősebb	26 év alatti	26–40 éves	41–55 éves	56 éves és idősebb
					álláskereső aránya a nyilvántartott álláskeresőknél, %			
Budapest	4 120	18 973	15 918	4 141	9,5	44,0	36,9	9,6
Pest	5 550	16 009	14 486	3 195	14,1	40,8	36,9	8,1
Közép-Magyarország	9 670	34 982	30 404	7 336	11,7	42,5	36,9	8,9
Fejér	3 965	8 922	8 719	1 953	16,8	37,9	37,0	8,3
Komárom-Esztergom	2 689	6 230	6 118	1 137	16,6	38,5	37,8	7,0
Veszprém	3 776	8 285	8 661	1 616	16,9	37,1	38,8	7,2
Közép-Dunántúl	10 430	23 437	23 498	4 706	16,8	37,8	37,9	7,6
Győr-Moson-Sopron	2 340	6 094	5 278	1 175	15,7	40,9	35,5	7,9
Vas	2 274	4 912	4 745	1 077	17,5	37,8	36,5	8,3
Zala	2 834	7 013	7 199	1 957	14,9	36,9	37,9	10,3
Nyugat-Dunántúl	7 448	18 019	17 222	4 209	15,9	38,4	36,7	9,0
Baranya	5 351	11 610	10 549	1 550	18,4	40,0	36,3	5,3
Somogy	4 727	10 991	10 413	1 756	17,0	39,4	37,3	6,3
Tolna	3 042	6 618	5 709	807	18,8	40,9	35,3	5,0
Dél-Dunántúl	13 120	29 219	26 671	4 113	17,9	40,0	36,5	5,6
Borsod-Abaúj-Zemplén	14 272	28 222	26 038	3 390	19,8	39,2	36,2	4,7
Heves	4 128	9 196	8 046	1 213	18,3	40,7	35,6	5,4
Nógrád	3 584	7 790	7 638	1 196	17,7	38,5	37,8	5,9
Észak-Magyarország	21 984	45 208	41 722	5 799	19,2	39,4	36,4	5,1
Hajdú-Bihar	9 178	18 400	16 622	2 564	19,6	39,3	35,5	5,5
Jász-Nagykun-Szolnok	5 671	11 506	10 098	1 638	19,6	39,8	34,9	5,7
Szabolcs-Szatmár-Bereg	13 194	25 201	20 052	2 090	21,8	41,6	33,1	3,5
Észak-Alföld	28 043	55 107	46 772	6 292	20,6	40,5	34,3	4,6
Bács-Kiskun	6 694	14 586	13 075	2 296	18,3	39,8	35,7	6,3
Békés	5 741	11 516	10 284	1 688	19,6	39,4	35,2	5,8
Csongrád	4 224	9 131	8 430	1 500	18,1	39,2	36,2	6,4
Dél-Alföld	16 659	35 233	31 789	5 484	18,7	39,5	35,7	6,2
ÖSSZESEN	107 354	241 205	218 078	37 939	17,8	39,9	36,1	6,3

Forrás: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal.

4.3. NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK LEGMAGASABB ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINT*, 2009. DECEMBER

Megye, régió	Legfeljebb az általános iskola 8. osztálya	Középfokú ^{a)}	Főiskola, egyetem	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső	Ebből: főiskola, egyetem
Budapest	10 945	25 980	6 217	1 129	203
Pest	12 669	24 125	2 438	1 783	138
Közép-Magyarország	23 614	50 105	8 655	2 912	341
Fejér	8 783	13 704	1 070	1 730	131
Komárom-Esztergom	5 557	9 962	655	878	60
Veszprém	7 391	14 014	929	1 656	130
Közép-Dunántúl	21 731	37 680	2 654	4 264	321
Győr-Moson-Sopron	4 217	9 603	1 067	795	123
Vas	4 394	7 971	642	960	105
Zala	6 981	11 131	886	1 110	123
Nyugat-Dunántúl	15 596	28 705	2 595	2 865	351
Baranya	12 427	15 403	1 220	2 598	177
Somogy	12 453	14 575	858	2 389	126
Tolna	7 065	8 571	539	1 499	119
Dél-Dunántúl	31 945	38 549	2 617	6 486	422
Borsod-Abaúj-Zemplén	33 183	36 558	2 161	7 535	414
Heves	9 391	12 256	932	1 983	141
Nógrád	9 471	10 289	446	1 906	61
Észak-Magyarország	52 045	59 103	3 539	11 424	616
Hajdú-Bihar	19 935	24 999	1 824	4 954	328
Jász-Nagykun-Szolnok	12 514	15 425	973	2 670	155
Szabolcs-Szatmár-Bereg	29 960	28 955	1 619	7 469	347
Észak-Alföld	62 409	69 379	4 416	15 093	830
Bács-Kiskun	14 250	20 997	1 404	3 283	213
Békés	10 605	17 658	966	2 775	152
Csongrád	7 407	14 266	1 612	2 212	256
Dél-Alföld	32 262	52 921	3 982	8 270	621
ÖSSZESEN	239 602	336 442	28 458	51 314	3 502

* A tábla nem tartalmazza az ismeretlenek adatait.

a) Szakmunkásképzőt, szakiskolát, középiskolát végzett.

Forrás: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal.

**4.4. JÁRADÉKOSOK, TARTÓSAN NYILVÁNTARTOTT ÁLLÁSKERESŐK*, BEJELENTETT
BETÖLTETLEN ÁLLÁSHELYEK, 2009. DECEMBER**

Megye, régió	Álláskeresési járadékban részesültek		Tartósan nyilvántartott álláskeresők		Bejelentett betöltetlen álláshely	Egy bejelentett betöltetlen állás- helyre jutó nyilvántartott álláskereső
	záró- létszáma	a 2008. decemberi %-ában	száma	a 2008. decemberi %-ában		
Budapest	20 700	167,7	5 579	125,9	1 658	26
Pest	17 723	150,4	5 975	132,0	954	41
Közép-Magyarország	38 423	159,3	11 554	129,0	2 612	32
Fejér	8 479	129,4	4 441	125,7	516	46
Komárom-Esztergom	7 019	147,1	2 053	210,8	299	54
Veszprém	7 174	104,8	4 905	149,6	111	201
Közép-Dunántúl	22 672	124,8	11 399	146,4	926	67
Győr-Moson-Sopron	7 147	121,6	1 715	200,6	694	21
Vas	5 591	142,7	2 364	146,7	330	39
Zala	5 943	124,2	4 774	126,4	1 156	16
Nyugat-Dunántúl	18 681	128,2	8 853	141,8	2 180	22
Baranya	6 478	125,1	8 294	107,1	185	157
Somogy	5 581	114,8	9 320	111,5	233	120
Tolna	4 013	121,6	4 003	104,9	188	86
Dél-Dunántúl	16 072	120,5	21 617	108,5	606	121
Borsod-Abaúj-Zemplén	11 308	127,5	24 016	89,3	832	86
Heves	5 515	124,2	4 933	86,0	235	96
Nógrád	3 913	119,2	6 122	93,1	173	117
Észak-Magyarország	20 736	125,0	35 071	89,4	1 240	93
Hajdú-Bihar	8 973	124,8	14 664	98,9	181	258
Jász-Nagykun-Szolnok	6 855	119,6	6 910	100,8	417	69
Szabolcs-Szatmár-Bereg	8 043	109,9	21 272	99,7	319	190
Észak-Alföld	23 871	117,9	42 846	99,6	917	149
Bács-Kiskun	9 583	130,2	10 060	114,1	499	73
Békés	6 413	116,7	7 116	92,1	572	51
Csongrád	6 069	119,9	5 600	121,4	482	48
Dél-Alföld	22 065	123,1	22 776	107,6	1 553	57
ÖSSZESEN	162 520	130,0	154 116	105,4	10 034	60

* Egy éve, vagy annál régebben megszakítás nélkül minden hónapban szerepelt a nyilvántartásban.

Forrás: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal.

**4.5. SEGÉLYEZETTEK ÉS FOGLALKOZTATÁST ELŐSEGÍTŐ TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÜLŐK,
2009. DECEMBER**

Megye, régió	Álláskeresési segélyben részesültek		Rendszeres szociális segélyben és rendelkezésre állási támogatásban részesültek		Aktív foglalkoztatás-politikai eszközzel támogatottak száma ^{a)}	Ebből		
	zárólétszáma	a 2008. decemberi %-ában	zárólétszáma	a 2008. decemberi %-ában		munkaviszonyban nem állók képzése	bér- és járulék jellegű támogatás	közhasznú foglalkoztatás
Budapest	5 591	153,4	5 089	153,1	2 013	1 117	463	180
Pest	5 535	158,5	5 108	121,7	1 396	286	844	89
Közép-Magyarország	11 126	155,9	10 197	135,6	3 409	1 403	1 307	269
Fejér	3 096	153,8	3 420	119,5	916	618	113	–
Komárom-Esztergom	2 316	163,2	2 157	221,7	5 338	783	3 283	739
Veszprém	3 635	142,2	4 297	137,4	2 399	1 237	556	168
Közép-Dunántúl	9 047	151,1	9 874	141,8	8 653	2 638	3 952	907
Győr-Moson-Sopron	2 449	145,8	1 348	162,6	1 496	1 078	22	–
Vas	1 958	146,9	2 006	162,2	2 309	1 282	532	176
Zala	2 891	132,3	4 332	113,4	1 676	841	391	317
Nyugat-Dunántúl	7 298	140,4	7 686	130,6	5 481	3 201	945	493
Baranya	3 057	143,8	9 699	103,4	2 506	1 633	513	159
Somogy	3 415	119,1	10 219	110,1	2 754	1 724	524	227
Tolna	2 043	135,1	4 277	107,1	3 186	1 763	698	388
Dél-Dunántúl	8 515	130,9	24 195	106,8	8 446	5 120	1 735	774
Borsod-Abaúj-Zemplén	7 588	152,9	30 497	101,2	1 636	754	224	381
Heves	2 917	154,7	6 987	117,2	1 793	872	200	450
Nógrád	2 748	165,1	7 188	104,7	1 725	313	1 216	30
Észak-Magyarország	13 253	155,7	44 672	104,0	5 154	1 939	1 640	861
Hajdú-Bihar	5 394	132,6	15 715	112,5	2 164	1 230	472	261
Jász-Nagykun-Szolnok	3 695	145,2	8 936	116,7	1 459	704	220	210
Szabolcs-Szatmár-Bereg	6 610	135,1	25 020	106,3	1 327	740	232	148
Észak-Alföld	15 699	136,5	49 671	110,0	4 950	2 674	924	619
Bács-Kiskun	4 540	141,3	8 845	105,3	1 905	1 223	172	288
Békés	4 182	137,1	8 735	98,3	1 319	877	77	145
Csongrád	2 862	137,9	3 867	106,8	471	340	73	–
Dél-Alföld	11 584	138,9	21 447	102,6	3 695	2 440	322	433
ÖSSZESEN	76 522	143,9	167 742	110,3	39 788	19 415	10 825	4 356

a) Azokat foglalja magába, akik a tárgyhónapban legalább egy napon támogatott eszköz kedvezményezettjei voltak.

Forrás: Foglalkoztatási és Szociális Hivatal.

5.1. AZ ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK SZÁMA ÁLLOMÁNYCSOPORTONKÉNT*, 2009

Megye, régió	Fizikai foglalkozásúak		Szellemi foglalkozásúak		Összesen	
	ezer fő	2008=100,0	ezer fő	2008=100,0	ezer fő	2008=100,0
Budapest	382,6	95,9	564,1	98,8	946,7	97,6
Pest	144,3	94,0	104,1	100,1	248,4	96,5
Közép-Magyarország	526,9	95,4	668,2	99,0	1 195,1	97,4
Fejér	69,9	90,1	43,1	104,8	112,9	95,2
Komárom-Esztergom	52,1	82,5	29,2	94,8	81,3	86,5
Veszprém	43,5	89,6	28,9	96,3	72,4	92,2
Közép-Dunántúl	165,5	87,4	101,1	99,3	266,7	91,6
Győr-Moson-Sopron	69,2	90,1	44,5	95,8	113,6	92,3
Vas	37,5	87,2	21,6	96,9	59,2	90,5
Zala	34,0	93,8	22,7	96,9	56,7	95,0
Nyugat-Dunántúl	140,7	90,2	88,8	96,4	229,5	92,5
Baranya	44,3	96,0	37,0	99,8	81,2	97,7
Somogy	39,4	92,4	27,7	96,6	67,1	94,1
Tolna	25,7	94,9	17,7	99,7	43,4	96,8
Dél-Dunántúl	109,4	94,4	82,4	98,7	191,7	96,2
Borsod-Abaúj-Zemplén	75,3	98,8	55,1	96,6	130,4	97,9
Heves	36,1	96,7	23,7	94,9	59,8	96,0
Nógrád	19,0	97,5	13,3	97,5	32,3	97,5
Észak-Magyarország	130,3	98,0	92,1	96,3	222,4	97,3
Hajdú-Bihar	63,5	98,1	48,8	102,6	112,3	100,0
Jász-Nagykun-Szolnok	49,6	97,4	29,9	98,0	79,5	97,6
Szabolcs-Szatmár-Bereg	60,8	102,0	40,6	98,0	101,4	100,6
Észak-Alföld	174,0	99,4	119,2	99,8	293,2	99,5
Bács-Kiskun	62,9	93,8	41,2	100,5	104,2	96,3
Békés	40,7	94,9	27,3	96,0	68,0	95,3
Csongrád	49,9	94,5	40,1	98,4	89,9	96,2
Dél-Alföld	153,5	94,3	108,6	98,6	262,1	96,0
ÖSSZESEN	1 400,3	94,3	1 260,4	98,7	2 660,7	96,3

* A legalább 5 főt foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai, KSH évközi adatgyűjtése.

5.2. AZ ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK ARÁNYA A FŐBB GAZDASÁGI ÁGAKBAN*, 2009

(%)

Megye, régió	Mezőgazdaság	Ipar	Építőipar	Kereskedelem, gépjárműjavítás	Közigazgatás	Oktatás	Humán-egészségügyi, szociális ellátás
Budapest	0,2	14,4	4,0	12,6	13,1	6,4	6,5
Pest	2,2	26,2	5,6	27,9	4,4	9,2	5,5
Közép-Magyarország	0,6	16,8	4,3	15,8	11,3	7,0	6,3
Fejér	3,9	38,6	3,9	19,4	6,6	8,1	6,5
Komárom-Esztergom	3,3	52,1	4,3	8,1	4,7	7,7	6,8
Veszprém	5,1	33,4	4,2	10,5	9,0	11,6	11,0
Közép-Dunántúl	4,0	41,3	4,1	13,5	6,7	8,9	7,8
Győr-Moson-Sopron	3,7	39,0	4,2	9,0	5,6	10,2	8,2
Vas	4,3	43,6	3,3	8,4	8,3	8,3	9,3
Zala	4,5	29,7	5,2	9,3	9,6	9,8	11,4
Nyugat-Dunántúl	4,1	37,9	4,2	8,9	7,3	9,6	9,3
Baranya	6,1	26,7	4,5	9,6	12,3	16,9	9,2
Somogy	6,1	31,0	4,4	8,9	13,1	11,9	11,8
Tolna	7,1	30,0	6,4	8,7	11,3	11,7	11,0
Dél-Dunántúl	6,3	29,0	4,9	9,1	12,3	14,0	10,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	3,7	29,4	4,5	8,6	16,8	12,8	9,9
Heves	4,1	35,7	5,5	9,2	10,5	11,8	8,4
Nógrád	2,5	31,8	3,8	9,6	16,0	11,5	11,5
Észak-Magyarország	3,6	31,5	4,7	8,9	15,0	12,4	9,8
Hajdú-Bihar	6,8	27,1	4,7	12,1	10,6	15,4	7,6
Jász-Nagykun-Szolnok	5,9	33,9	4,2	11,3	11,3	10,2	10,4
Szabolcs-Szatmár-Bereg	4,0	24,4	4,6	10,5	18,5	12,6	11,4
Észak-Alföld	5,6	28,0	4,5	11,3	13,5	13,0	9,7
Bács-Kiskun	7,0	32,5	5,1	13,1	9,5	10,9	9,1
Békés	9,3	24,3	3,8	9,5	14,5	11,1	14,4
Csongrád	5,8	28,3	4,9	10,4	8,7	17,5	7,2
Dél-Alföld	7,2	29,0	4,7	11,2	10,5	13,2	9,8
ÖSSZESEN	3,1	25,6	4,4	13,0	11,0	9,6	8,0

* A legalább 5 főt foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai, KSH évközi adatgyűjtése.

5.3. AZ ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK HAVI ÁTLAGKERESETE ÉS MUNKAJÖVEDELME*, 2009

Megye, régió	Bruttó átlagkereset		Nettó átlagkereset		Átlagos munkajövedelem	
	forint	2008=100,0	forint	2008=100,0	forint	2008=100,0
Budapest	258 851	100,8	151 976	102,0	276 317	101,2
Pest	178 126	101,7	113 855	102,5	188 568	102,2
Közép-Magyarország	242 367	101,0	144 191	102,2	258 398	101,5
Fejér	178 890	98,7	114 675	100,6	191 360	99,9
Komárom-Esztergom	187 726	101,8	118 819	102,8	200 116	102,4
Veszprém	160 931	99,6	105 985	101,1	171 961	100,1
Közép-Dunántúl	176 836	99,9	113 641	101,4	188 899	100,7
Győr-Moson-Sopron	186 666	100,3	118 125	101,7	198 794	101,0
Vas	163 482	99,9	107 183	101,4	173 635	100,2
Zala	155 930	101,1	103 298	102,1	164 802	101,3
Nyugat-Dunántúl	172 904	100,3	111 550	101,6	183 700	100,8
Baranya	169 801	99,1	109 789	100,7	179 904	99,6
Somogy	154 322	99,6	102 520	101,0	164 287	100,1
Tolna	171 161	100,5	110 372	101,5	188 235	101,2
Dél-Dunántúl	164 532	99,7	107 302	101,0	176 168	100,2
Borsod-Abaúj-Zemplén	161 713	98,6	105 984	100,2	171 988	99,0
Heves	176 349	99,0	112 924	100,6	187 389	100,1
Nógrád	151 505	97,9	101 161	99,7	161 777	98,4
Észak-Magyarország	164 155	98,6	107 144	100,2	174 634	99,2
Hajdú-Bihar	164 235	100,0	107 117	101,4	172 884	100,3
Jász-Nagykun-Szolnok	149 393	98,3	100 362	99,9	159 043	98,2
Szabolcs-Szatmár-Bereg	148 845	96,3	99 483	98,4	156 983	96,4
Észak-Alföld	154 958	98,3	102 682	100,0	163 709	98,4
Bács-Kiskun	154 200	99,7	102 503	101,0	162 616	100,1
Békés	149 322	98,8	100 184	100,5	157 541	99,2
Csongrád	165 888	100,1	108 112	101,5	175 427	100,7
Dél-Alföld	156 950	99,7	103 829	101,1	165 700	100,1
ÖSSZESEN	199 775	100,5	124 086	101,7	212 676	101,0

* A legalább 5 főt foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai, KSH évközi adatgyűjtése.

**5.4. AZ ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK HAVI BRUTTÓ ÁTLAGKERESETE FŐBB GAZDASÁGI ÁGANKÉNT*,
2009**

(forint/hó)

Megye, régió	Bruttó átlag- kereset	Ezen belül						
		mező- gazda- ság	ipar	építőipar	kereske- delem, gépjámű- javítás	közigaz- gatás	oktatás	humán- egész- ségügyi, szociális ellátás
Budapest	258 851	122 157	260 251	201 874	228 354	293 203	216 633	182 420
Pest	178 126	144 073	185 366	134 445	177 333	206 094	188 746	157 084
Közép-Magyarország	242 367	139 025	235 541	183 839	209 723	286 395	208 857	178 037
Fejér	178 890	141 721	207 212	118 866	147 917	213 948	184 246	161 111
Komárom-Esztergom	187 726	146 626	214 152	120 108	145 209	218 427	181 081	159 558
Veszprém	160 931	144 523	171 792	112 043	129 346	197 021	187 222	151 883
Közép-Dunántúl	176 836	144 063	202 515	117 357	143 669	208 756	184 460	157 235
Győr-Moson-Sopron	186 666	143 319	211 946	151 515	138 234	232 204	199 112	155 173
Vas	163 482	150 339	165 584	140 258	131 054	221 791	185 382	149 677
Zala	155 930	141 502	163 722	126 870	122 575	202 288	178 737	155 333
Nyugat-Dunántúl	172 904	144 792	188 452	141 867	132 405	219 525	190 713	153 794
Baranya	169 801	142 688	181 969	119 829	126 937	193 717	205 568	146 921
Somogy	154 322	130 940	149 935	139 285	122 182	167 346	178 284	153 464
Tolna	171 161	143 202	204 208	120 040	126 056	175 335	179 826	149 320
Dél-Dunántúl	164 532	138 803	174 829	126 083	125 092	179 596	192 260	150 111
Borsod-Abaúj-Zemplén	161 713	129 377	186 161	120 101	124 770	159 359	188 296	149 025
Heves	176 349	124 471	203 469	158 829	147 290	193 349	185 848	154 130
Nógrád	151 505	144 236	150 545	103 280	121 491	180 212	184 401	149 976
Észak-Magyarország	164 155	129 526	186 172	130 173	130 704	169 135	187 152	150 355
Hajdú-Bihar	164 235	131 816	172 525	117 710	143 771	181 932	201 254	148 949
Jász-Nagykun-Szolnok	149 393	140 036	144 556	130 494	131 979	178 069	181 712	150 162
Szabolcs-Szatmár-Bereg	148 845	120 040	151 077	116 409	123 530	152 319	183 809	156 591
Észak-Alföld	154 958	131 309	156 975	120 556	134 022	167 011	191 294	152 413
Bács-Kiskun	154 200	135 054	156 304	122 470	131 162	198 115	180 453	151 593
Békés	149 322	138 508	141 811	113 294	121 624	181 756	175 131	154 838
Csongrád	165 888	133 369	168 531	139 012	128 653	213 468	194 772	142 806
Dél-Alföld	156 950	135 814	157 063	126 546	128 314	197 211	185 689	150 457
ÖSSZESEN	199 775	137 101	196 296	152 033	175 207	234 696	194 958	161 265

* A legalább 5 főt foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai, KSH évközi adatgyűjtése.

**5.5. AZ ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK HAVI NETTÓ ÁTLAGKERESETE FŐBB GAZDASÁGI ÁGANKÉNT*,
2009**

(forint/hó)

Megye, régió	Nettó átlag- kereset	Ezen belül						
		mező- gazda- ság	ipar	építőipar	kereske- delem, gépjámű- javítás	közigaz- gatás	oktatás	humán- egész- ségügyi, szociális ellátás
Budapest	151 976	85 410	152 905	124 559	137 585	167 385	131 818	117 200
Pest	113 855	97 324	117 397	92 131	113 667	125 594	119 526	106 393
Közép-Magyarország	144 191	94 580	141 188	115 885	128 851	164 118	128 390	115 331
Fejér	114 675	97 200	128 071	84 975	100 777	129 197	117 400	107 801
Komárom-Esztergom	118 819	99 308	131 672	85 498	97 952	130 973	116 242	107 240
Veszprém	105 985	98 221	111 247	81 605	90 507	121 115	118 949	103 641
Közép-Dunántúl	113 641	98 140	125 959	84 201	98 193	126 640	117 642	106 091
Győr-Moson-Sopron	118 125	97 912	130 217	100 442	94 762	138 224	124 350	105 100
Vas	107 183	101 283	108 186	94 872	91 155	132 999	118 313	102 682
Zala	103 298	96 208	106 720	89 063	86 903	123 900	114 989	105 283
Nyugat-Dunántúl	111 550	98 393	118 940	95 912	91 836	132 081	120 552	104 529
Baranya	109 789	97 732	115 642	85 210	89 461	119 141	126 718	101 094
Somogy	102 520	91 177	100 363	94 988	86 780	106 544	114 797	104 293
Tolna	110 372	97 623	125 217	85 799	88 756	110 284	115 692	102 775
Dél-Dunántúl	107 302	95 464	111 994	88 495	88 375	112 380	120 946	102 773
Borsod-Abaúj-Zemplén	105 984	90 417	117 757	85 673	88 046	102 627	119 150	102 559
Heves	112 924	87 449	125 760	103 629	98 543	118 814	118 251	104 573
Nógrád	101 161	96 890	100 612	76 430	87 197	112 825	117 691	103 020
Észak-Magyarország	107 144	90 254	117 664	90 172	90 922	107 325	118 725	103 098
Hajdú-Bihar	107 117	92 366	110 588	84 238	97 545	113 888	125 002	102 558
Jász-Nagykun-Szolnok	100 362	96 266	98 024	90 816	92 339	111 978	116 477	102 752
Szabolcs-Szatmár-Bereg	99 483	85 320	100 651	83 745	87 466	98 868	117 243	105 033
Észak-Alföld	102 682	91 770	103 517	85 763	92 872	106 331	120 607	103 622
Bács-Kiskun	102 503	93 376	103 302	86 737	91 284	122 122	115 765	103 728
Békés	100 184	95 668	96 327	81 978	86 436	113 651	113 628	104 816
Csongrád	108 112	92 970	109 336	94 444	90 098	129 927	121 913	99 676
Dél-Alföld	103 829	94 076	103 716	88 535	89 865	121 611	118 045	103 058
ÖSSZESEN	124 086	94 501	122 540	100 727	112 452	139 172	122 229	107 822

* A legalább 5 főt foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai, KSH évközi adatgyűjtése.

**5.6. AZ ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK ÁTLAGOS HAVI MUNKAJÖVEDELME
FŐBB GAZDASÁGI ÁGANKÉNT*, 2009**

(forint/hó)

Megye, régió	Átlagos havi munkajövedelem	Ezen belül						
		mezőgazdaság	ipar	építőipar	kereskedelem, gépjárműjavítás	közigazgatás	oktatás	humán-egészségügyi, szociális ellátás
Budapest	276 317	125 551	277 617	218 590	235 841	328 431	230 514	191 339
Pest	188 568	149 993	198 273	143 482	185 931	227 919	201 970	166 074
Közép-Magyarország	258 398	144 363	251 436	198 501	217 615	320 575	222 554	186 969
Fejér	191 360	149 560	222 741	131 272	157 145	234 460	195 531	168 729
Komárom-Esztergom	200 116	160 754	227 952	124 900	155 516	241 142	192 895	169 003
Veszprém	171 961	153 254	185 018	117 625	133 224	215 943	199 673	162 826
Közép-Dunántúl	188 899	153 917	216 891	125 435	152 002	229 167	196 299	166 592
Győr-Moson-Sopron	198 794	150 727	227 582	158 610	142 978	255 958	210 735	163 251
Vas	173 635	159 049	176 391	147 282	135 106	245 122	196 244	156 039
Zala	164 802	148 560	172 267	131 324	126 992	224 636	189 734	162 235
Nyugat-Dunántúl	183 700	152 469	201 239	148 157	136 898	242 703	202 003	161 056
Baranya	179 904	150 243	193 283	124 714	131 078	210 840	216 895	154 725
Somogy	164 287	137 006	160 536	149 720	126 405	183 448	187 791	160 371
Tolna	188 235	149 109	237 906	129 920	129 861	192 180	191 676	156 859
Dél-Dunántúl	176 168	145 431	191 120	134 204	129 188	196 262	203 128	157 493
Borsod-Abaúj-Zemplén	171 988	136 431	198 819	138 954	128 663	172 712	197 004	154 220
Heves	187 389	130 287	215 926	173 111	154 816	211 052	196 244	161 708
Nógrád	161 777	151 370	163 737	108 686	126 266	196 948	194 092	156 266
Észak-Magyarország	174 634	136 249	198 848	146 012	135 782	183 851	196 419	156 283
Hajdú-Bihar	172 884	138 432	184 420	122 871	148 503	196 805	207 813	155 927
Jász-Nagykun-Szolnok	159 043	146 164	154 687	149 804	137 146	194 068	191 891	156 914
Szabolcs-Szatmár-Bereg	156 983	125 301	161 681	122 106	127 294	163 754	192 643	161 995
Észak-Alföld	163 709	137 455	167 906	129 543	138 560	180 524	199 377	158 684
Bács-Kiskun	162 616	142 874	164 520	127 754	135 149	217 060	190 580	159 883
Békés	157 541	145 400	149 031	119 341	125 185	198 677	183 704	161 704
Csongrád	175 427	138 279	179 690	145 786	132 739	235 226	203 535	148 912
Dél-Alföld	165 700	142 507	166 016	132 530	132 240	216 318	194 864	157 667
ÖSSZESEN	212 676	144 068	209 920	163 461	181 946	260 130	205 990	169 042

* A legalább 5 főt foglalkoztató megyei székhelyű vállalkozások, létszámhatártól függetlenül a költségvetési szervek és a kijelölt nonprofit szervezetek adatai, KSH évközi adatgyűjtése.

Megjegyzések:

A százalék- és viszonyszámok számítása kerekítés nélküli adatokból történt.

Az adatok és a megoszlási viszonyszámok kerekítése egyedileg történt, ezért a részadatok összegei eltér(het)nek az összesen-adatoktól.

A Foglalkoztatási és Szociális Hivatal adatai a 2010. márciusi állapot szerint kerültek felhasználásra.

Jelmagyarázat:

- = A megfigyelt statisztikai jelenség nem fordult elő.
- .. = Az adat nem ismert.
- 0,0,0 = Az adat nem fejezhető ki, mivel kisebb mint a táblázatban alkalmazott mértékegység.
- üres hely = Az üresen hagyott blokkba eső mutatókat nem értelmezzük.

Módszertan:

A kiadványban használt fogalmak részletes leírása, magyarázata megtalálható a KSH honlapja (www.ksh.hu) stADAT tábláinak megfelelő témaköreikhez tartozó módszertani leírásokban.

Elérhetőségek:

Elérhetőségek:

Debreceni igazgatóság:

Felelős szerkesztő: Malakucziné Póka Mária igazgató

További információ: Novák Géza Tájékoztatási és információszolgáltatási osztályvezető

Telefon: (+36-52) 529-809, e-mail: geza.novak@ksh.hu

tajekoztatas.debrecen@ksh.hu

Miskolci igazgatóság:

Felelős szerkesztő: Szalainé Homola Andrea igazgató

További információ: Zilahy Edina Tájékoztatási és információszolgáltatási osztályvezető

Telefon: (+36-46) 518-271, e-mail: edina.zilahy@ksh.hu

tajekoztatas.miskolc@ksh.hu